

**bonte rokken
van
dezelfde lakens**

Lokerse vrouwen vertellen
over hun leven

babelonië

Dit boekje was er niet geweest zonder de fantastische vrouwen die ons openlijk hun levensverhaal en vertrouwen schonken en wilden poseren voor de foto's. Een oprechte dankjewel!

babelonië

november 2011

interviews en (eind)redactie: *Els Hillaert*
redactieraad: *Ellen Fierens, Johan Vermeersch, Ivo Delrue, Chris Lesage, Alexandra Mannetstätter*
foto's: *Anne-Marie Vanden Bossche*
Verantwoordelijke Uitgever: *Stad Lokeren*
in samenwerking met *Babelonië*
vormgeving en lay-out: *Vincent Gousse, ODiCe*
prijs: €2,5

Met de steun van de Stad Lokeren, het Oost-Vlaams Diversiteitscentrum (ODiCe vzw), Vormingplus Waas-en-Dender en Samenlevingsopbouw Oost-Vlaanderen.

inhoud

- 4 drie gezichten van Boeddha**
over onze kindertijd en tienerjaren
- 7 de draad en de naald**
over onze ouders en grootouders
- 9 gele, zwarte, witte en rode aarde**
over ons geloof en onze waarden
- 13 de benen en het deken**
over onszelf, onze gevoelens en gezondheid
- 18 muziek, kippen, nieuws en een luchtmatras**
over onze interesses en gewoontes
- 21 huisje en kruisje**
over onze huwelijken en relaties
- 25 talenten en geduld**
over onze kinderen en opvoeden
- 29 de tong en een analfabeet**
over Nederlands en taal
- 32 de wil en de weg**
over leren en werken
- 36 de goede weg en het slechte pad**
over vrienden, burens, familie en kennissen
- 40 de aarde en de hemel**
over ons thuis voelen
- 44 van Heiende en verre**
over Lokeren
- 46 bonen en zeehonden**
over Babelonië

voorwoord

Met de integratiedienst van de stad Lokeren zijn we enkele jaren geleden enthousiast mee gestapt in het project Babelonië, een samenwerkingsverband tussen Vormingplus Waas-en-Dender, Samenlevingsopbouw Oost-vlaanderen en ODiCe (Oost-Vlaams diversiteitscentrum vzw).

Niet alleen omdat dit project perfect kadert in de doelstellingen van de stad en ons minderhedenbeleidsplan maar vooral omdat het, op een ontspannen, ongedwongen wijze, kansen creëert tot een daadwerkelijke wederzijdse uitwisseling van culturen en een kennismaking met andere leefwerelden. Heel belangrijk in een multiculturele stad als Lokeren.

Een bijkomende troef is dat anderstalige Lokeraars de gelegenheid krijgen om hun kennis van het Nederlands aan de praktijk te toetsen.

Dit alles biedt Babelonië: het brengt verschillende culturen samen op gezellige ontmoetingsmomenten. Een ware verrijking voor iedereen die er aan deelneemt.

Het idee groeide om deze losse babbels, soms gekruid met heel wat humor en anekdotes, soms met levenswijsheid, soms met heimwee of verdriet, maar steeds recht uit het hart, te bundelen in een boek. Dankzij de creativiteit, de inzet en het enthousiasme van alle medewerkers is dit verwezenlijkt in een prachtig resultaat, een boekje dat boeit van begin tot einde.

Annie Van Daele
Schepen Inburgering

inleiding

Je hebt ze in alle maten, modellen en kleuren...

Rokken. En ook vrouwen. Vrouwen zijn natuurlijk niet te vergelijken met rokken. Al vertelt een rok soms veel over de vrouw die hem draagt. Maar wat?

Rokken, zo noemt men ook de verschillende lagen van ajuinen (uien).

Elke laag vertelt iets. Steeds persoonlijker, intiemer. Je kan lang pellen voor je bij de diepe kern komt.

Dat is met mensen niet anders, denken wij.

Als is het zo makkelijk om op het eerste gezicht af te gaan, en denken te weten hoe iemand is.

Het is erg boeiend en soms zo moeilijk en confronterend, om iemand een laag dieper te leren kennen.

Veertien vrouwen legden 'hun ziel' bloot.

De jongste is 28 jaar, de oudste 68.

Ze zijn afkomstig uit België (4), Marokko (3), Indonesië, Japan, Thailand, Tsjechië, Tsjetsjenië, Turkije en Venezuela. Ze wonen allemaal in (de buurt van) Lokeren, en leerden elkaar kennen in *Babbelonië*.

De één heeft het hart op de tong, de ander spreekt eigenlijk niet graag over zichzelf. Toch vertelden ze allemaal openhartig hun verhaal.

Ze praten over hun leven en hun twijfels, hun taal, hun gevoelens en geloof, de voor- en tegenspoed. Krachtig en kwetsbaar tegelijk.

Ogenschijnlijk zijn ze zo anders, en soms is hun leven dat ook. Maar zo vaak hebben ze dezelfde gevoelens, gelijke zorgen, dezelfde hoop en waarden, ...
...rokken van dezelfde lakens.

Praten over zoveel rokken... dat is moedig. Hun verhalen tonen ook hoeveel moed deze vrouwen hebben. Dat vraagt om respect, voor wie ze zijn en voor wat ze vertellen.

Al even sprekend zijn de foto's in dit boekje, genomen tijdens een Babelonië-bijeenkomst. De vrouwen op de foto's zijn niet altijd diegenen die hier hun verhaal vertellen.

Dit boekje is een uitnodiging. Om verder te kijken dan een woord of huidskleur. Voorbij de gehaaste stap, de frons, het gebloemd rokje, de hoofddoek of muts. Om de warme en hartelijke sfeer van Babelonië te proeven. Om je te laten verwonderen, en te ervaren wat ons bindt. Om deze 14 vrouwen te ontmoeten, en je meer dan eens bet-ROKKEN te voelen!

Babelonië is een interculturele ontmoetingsgroep, waarbij Nederlandstaligen en anderstaligen met elkaar Nederlands praten.

In Babelonië leren we over elkaars manieren van denken, liefhebben, werken, vechten, afspreken en bewonderen. We verkennen onze omgeving door erover te praten, en door uitstapjes te maken.

In Lokeren is Babelonië een vrouwengroep.

Op de binnenzijde van de achterflap vind je meer informatie over Babelonië.

OVER ONZE KINDERTIJD EN TIENERJAREN

drie gezichten van Boeddha

Een spreekwoord dat mijn mama veel zei in het Japans is 'Boeddha heeft drie gezichten'. Dat wil zeggen dat je fouten kan maken, maar maximum drie keer dezelfde fout. Tijdens mijn tienerjaren woonde ik in Manilla in de Filipijnen en zat ik op een internationale school. Rond mijn veertien werd ik een echte rebel. Mijn moeder was erg streng. Ze vond dat ik beter mijn best moest doen op school. En als zij zei dat ik iets niet mocht, dan deed ik het toch: uitgaan, op café, alcohol, ... De rest vond ik niet belangrijk. Maar een goede vriendin zei me: 'Mariko, feesten is leuk, maar niet studeren is niet cool.' Zij deed het, uitgaan én goed studeren. Ze heeft me geleerd dat dat belangrijk was!] **Mariko**]

IK BEN GEBOREN IN EEN KLEIN DORPJE in het Noorden van Marokko. Ik was de jongste thuis. Het was een heel fijne tijd, want als kind kan je spelen en leef je zonder zorgen. Ik speelde met andere meisjes, verstoppertje, schommelen of spelletjes met stenen. We maakten ook onze eigen poppen met stukjes stof die we aaneen naaiden. Er was geen school in ons dorp (ondertussen is die er wel), ik ging wel naar de Koranles.] **Faouzia**]

ALS KIND WOONDE IK IN DE TURKSE STAD KARABÜK. Ik keek op naar mijn nichten, ik vond dat ze een mooi leven hadden. Ach ja, dat is typisch voor meisjes, zeker. Ik wou graag een vrouw zijn, hakken dragen en me schminken. In de middelbare school volgde ik de opleiding kledij. Ik wou graag lerares textiel worden, maar ik slaagde niet voor het ingangsexamen op de universiteit. Nadien hielp ik mijn mama met het huishouden en deed ik veel naaiwerk thuis, dat we soms verkochten. Ik sprak vaak af met vriendinnen bij elkaar thuis. Niet op straat, of naar een café, dat deden we niet!] **Saadet**]

VAN MIJN TWAALF TOT ZESTIEN, ZEVENTIEN JAAR bracht ik elk jaar enkele weken van de zomervakantie door in een slotklooster in Wallonië, waar een groot tante van mij in het klooster was. De sfeer in het klooster, eigenlijk een kasteel, was bijzonder. Ik vond het fijn om door de gangen te dwaalen en in de grote tuin te wandelen. Er was ook een klein

hotelletje. Samen met enkele meisjes hielp ik in de keuken, maakte ik de bedden op, hielp soms in de groentetuin, plukte bessen en kreeg ik Franse les van een heel bijzondere Française. Wij kregen veel aandacht. Dat was heel fijn. De nonnen waren helemaal niet wereldvreemd, helemaal anders dan de nonnen bij mij op school. Er werd ook veel gezongen: Gregoriaans in de kapel – de nonnen zaten afgesloten van de ruimte voor de bezoekers – en buiten de kapel was Soeur Sourire toen in. Ik kan zelf helemaal niet zingen, maar ik vond het fijn om mensen te horen zingen en af en toe zong ik stillletjes mee. Er was ook helemaal geen druk om non te worden. Dat waren fijne zomers!] Anne]

ER WAREN ALTIJD SPANNINGEN TUSSEN RUSLAND EN DE KAUKASUS. Maar als kind begrijp je dat niet, hé, je speelt gewoon. Ik voelde de spanning wel, maar eigenlijk had ik een heel gelukkige kindertijd, met een ideale mama en papa.] Dali]

IK BEN GEBOREN IN SUPHANBURI, een klein dorp in Thailand, als jongste meisje van vijf kinderen. We woonden op een boerderij. Mijn broers en zussen waren tot maximum twaalf jaar naar school geweest en dan moesten ze helpen op de boerderij, op het rijstveld, met het suikerriet of op het veld van de buurman. Maar ik was allergisch en ik studeerde goed. Ik had ook één zus die verder studeerde en ingenieur werd. Mijn schoolgeld werd betaald door een studiebeurs.

De druk om goede punten te halen was hoog, want anders stopte de beurs. In het weekend en tijdens de vakantie hielp ik op de boerderij. En op school verdiende ik wat geld door de was van een leraar te doen. Zo behaalde ik mijn middelbare schooldiploma.] Ning]

OP MIJN VEERTIENDE VERHUISDEN WE MET HET GEZIN NAAR LILLE. Mijn papa woonde daar al jaren, maar hij had eerst een onzeker bestaan. Hij was chauffeur maar had nog geen vast werk, geen huis,... Toen ben ik, eigenlijk voor het eerst, naar school gegaan. 's Avonds kreeg ik nog extra les Frans. In het begin was het heel moeilijk. Ik heb tot mijn 22 jaar op de middelbare school gezeten. Ik was blij dat ik ineens zoveel kon leren. De leerkrachten waren tof en de sfeer was goed. 's Ochtends hadden we theorie en zaten we samen met jongens. 's Middags deden zij mechaniek en leerden wij koken en naaien.] Saïda]

IK HAD GEEN GROTE MOND, MAAR IK DEED GRAAG MIJN ZIN. Ik vond dat er teveel kinderen waren op school, dat het te druk was en er te veel werd gevochten. Ik dacht: 'Dit is hier niet goed voor mij', dus spijbelde ik vaak. Ik klom dan in een boom en at een mango of papaja. Eigenlijk droomde ik al van in de lagere school van het buitenland. Toen we de geschiedenis van Rome leerden, wou ik in Italië gaan wonen. Ondertussen ben ik al in zoveel landen geweest, maar nog nooit in Italië.] Corania]

IK BEN IN LOKEREN GEBOREN, als middelste van drie kinderen. We woonden in de buurt van Staakte. We speelden vaak buiten met andere kinderen. We bouwden kampen in bomen en rolschaatsten veel.] anoniem]

IK WOONDE MET MIJN OUDERS EN KLEINE BROER IN YOKOHAMA. Ik was helemaal geen typisch meisje, ik gedroeg me meer als een jongen. Ik speelde dikwijls in de natuur en met jongens en had een grote collectie insecten in huis. Mijn oma zei vaak dat ik beter een jongen was geweest. Het ideale meisje in Japan moet schattig, zacht en lief zijn, maar zo was ik niet echt. In de lagere school schaamde ik me er een beetje voor en ik begon mij aan te passen.] Mariko]

OVER ONZE OUDERS EN GROOTOUDERS

de draad en de naald

In het Berbers hebben we een spreekwoord, vertaald is het 'de draad volgt de naald', wat wil zeggen dat de kinderen op hun ouders lijken. Van karakter lijk ik op mijn mama, we zeggen wat we denken en voelen. Ik vind het moeilijk om te zeggen hoe ik ben van karakter. Mijn mama is rustig en lief, sociaal en ze helpt veel mensen. Euhm ja, zo ben ik ook! Ik bel mijn mama bijna elke dag, ik heb het echt nodig om haar te horen. Vroeger zei ik vaak tegen mijn man: 'Waarom gaan we niet in Kortrijk wonen?' Dat is vlakbij Lille, waar mijn ouders wonen. Maar nu hebben we hier een huis en mijn schoonfamilie woont hier.] Saïda]

IK ZIE MIJN MAMA ALS EEN STERKE VROUW, ze heeft al haar kinderen goed opgevoed en heeft me veel geleerd. Hoe ik goed voor mijn familie kan zorgen, het huishouden en hoe ik mensen moet respecteren. Mijn mama is ziek nu. Ik vind het heel moeilijk dat ik niet voor haar kan zorgen. We telefoneren een keer in de week. Ik vertel haar niet over mijn zorgen en problemen. Ik wil niet dat zij zich zorgen maakt over mij. Ik wil dat ze blij is. Als we belangrijke feesten hebben, ben ik natuurlijk blij, maar ik word ook droevig omdat mijn mama niet bij me is. Mijn moeder is heel speciaal voor mij. Ouders kan je met niemand anders vergelijken.] Faouzia]

TOEN IK NOG IN MAROKKO WOONDE, sliep ik samen met mijn oma op de kamer. We hadden een goede band. Ik herinner me haar met haar handen in de aarde. Ze werkte veel in de tuin. Ze kweekte ajuinen, koriander, peterselie, paprika en pepers, in de winter in Marokko. Nu kweek ik die groenten en kruiden in onze tuin in Lokeren en denk vaak aan haar als ik in de tuin werk.] Saïda]

MIJN PAPA WAS REDELIJK STRENG EN OOK IDEALISTISCH. Zo is het in Indonesië heel gewoon om wat smeergeld te betalen als je een officieel papier wenst. Mijn vader die soms ook documenten moest maken, weigerde om geld te aanvaarden van andere mensen. Hij is in oktober 2010 gestorven. Nadien vroeg ik aan mijn mama of ze niet naar hier wou komen of teruggaan naar Bali, waar meer familie woont.

Maar dat wou ze niet, want ze heeft in Java haar praktijk als vroedvrouw en haar vrienden. Ik vind het moeilijk dat mijn broer en ik niet dicht bij haar wonen. Al bel ik haar nu meer, dat is toch niet hetzelfde.] [Ria Cahyani](#)]

TOEN IK TIENER WAS, ging ik elk jaar een maand op vakantie bij mijn oma in Japan. Ik kon toen moeilijk met mijn mama praten, maar mijn oma luisterde naar mij en ik naar haar. Ze leerde me een kimono dragen, vertelde me veel over religie, Japanse waarden en oude feesten. Mijn oma vertelde me dat vrouwen vroeger minder vrij waren, dat ze hun man meer volgden en gehoorzaamden. Ze wees me erop dat ik sake kon drinken als ik dat wou, dat dat vroeger anders was. Ze was blij dat ik nu zo vrij kon zijn. Wat ik vooral van mijn oma geleerd heb, is respect te hebben, voor alle mensen evenveel, of toch een beetje meer voor oude mensen.] [Mariko](#)]

IK ZAG MIJN OMA LIEVER DAN MIJN MAMA. Ik heb altijd gezegd: 'Dat gaat bij mijn kinderen niet gebeuren! Ik blijf thuis om voor hen te zorgen. Ik ben hun moeder.' Mijn oma was heel lief. Altijd als ik naar school ging, kwam ik langs hun huis en sprong ik even binnen en zei 'dag Meetje'. Anders was mijn dag niet goed. En als het aardbeienseizoen was en ik kwam van school, dan zei ze: 'Kom binnen, meiske' en dan gaf ze mij een bordje met aardbeien en suiker. Ik herinner me niet dat ze me ooit een kus gaf, maar ik voelde haar warmte. Die warmte wil ik ook aan mijn kinderen geven.] [Mariette](#)]

OVER ONS GELOOF
EN ONZE WAARDEN

gele, zwarte, witte en rode aarde

De eerste profeet was Adam. God heeft hem gemaakt uit 4 verschillende soorten aarde: gele, zwarte, witte en rode aarde. En Hij stuurde Adam naar de aarde. Zo waren er kleinkinderen en achterkleinkinderen van Adam en Eva met verschillende huidskleuren. Aan de oorsprong van alle mensen staan Adam en Eva, gemaakt uit één van zijn ribben. Daarom kan het niet anders dan dat we allemaal gelijk zijn.] Dali]

— geloven —

IK GELOOF IN GEVEN OM ELKAAR, IN DE MENSEN OM MIJ HEEN. Ik heb mijn kinderen geleerd eerlijk te zijn, niet te stelen, niet bedriegen, niets stukmaken en mee te voelen met andere mensen.] Yvonne]

ALS JE DINGEN VOOR ALLAH DOET, WORD JE EEN ANDER MENS. Ik denk dat mensen zonder geloof zich heel leeg moeten voelen. Geen hoofddoek dragen, maakt je niet ongelovig! Ik ben heel gelovig, maar geloof is iets van binnen. Het is niet het uiterlijk dat bepaalt of je een goede moslim bent of niet. Ik vind het wel belangrijk om sober en verzorgd –geen bloot– gekleed te gaan. Ik vind dat we ons ook moeten aanpassen aan de omstandigheden, aan de gemeenschap, we leven ook in een andere tijd. Ik denk wel dat ik later een hoofddoek zal dragen. Ik voel me daar nu nog niet klaar voor.] Saadet]

IK BEN CHRISTELIJK GELOVIG. Ik ben mijn hele leven in groepen geweest om de bijbel te bestuderen, om samen te vieren. Het voorbeeld van Jezus vind ik heel waardevol, ook veel verhalen uit het Oude Testament. Nu neig ik meer naar het spirituele, en geloof ik dat ieder mens (een deel van) God is. Aan de school de Bengel bij ons in de buurt hangt in het groot 'er zit een schat verborgen in jezelf!' Ik geloof dat dat klopt. Elke keer als ik er voorbij kom, raakt me dat.] Paule]

IK GELOOF NIET, ECHT NIET. Ik ging met mijn man mee naar de kerk, maar op een bepaald moment kon ik dat niet meer. Er werden dingen verteld waarvan ik dacht 'dat klopt niet!'. En ik zag mensen in de kerk, waarvan ik wist dat ze helemaal niet leefden volgens de katholieke waarden. Het leven van Jezus, dat is mooi. Maar laat de kerk er buiten! Pas op, natuurlijk zijn er ook erg goede mensen bij. Mijn man is altijd naar de mis blijven gaan. De kinderen gingen soms mee, maar hij heeft hen nooit verplicht. We hebben er soms woorden over gehad, want ik begreep soms niet waarom hij per se naar de kerk wou, als er iets anders te doen was.] [Marianne](#)]

BIJNA ELKE WEEK GA IK NAAR DE KERK hier in Lokeren. Op speciale dagen gaan we met de familie meestal naar Oostaker Lourdes. Ik bid elke avond het Onze Vader in het Tsjechisch en als er problemen zijn, dan vraag ik God om hulp. Elke week brand ik in de kerk een kaarsje, voor familie of kinderen of de dieren.] [Libusé](#)]

MOSLIM ZIJN IS NIET ALLEEN BIDDEN, een moslim van woorden zijn. Onze profeet heeft ook 'leefregels' gegeven. Hoe je contact maakt met anderen, hoe je met respect leeft, hoe je je kinderen een goede opvoeding geeft, hen leert niet te liegen, eerlijk te zijn, niets slechts over anderen te zeggen. Je gedragen als een moslim. Ik geloof dat als jij met respect handelt, ook tegen iemand die jou niet met respect behan-

delt, je iets kan leren aan die andere en dat zijn gedrag uiteindelijk gaat veranderen. Of met vriendelijkheid, daarmee krijg je veel meer gedaan dan met boos worden. Ik probeer dat elke keer opnieuw. En echt, het werkt.] [Fatima](#)]

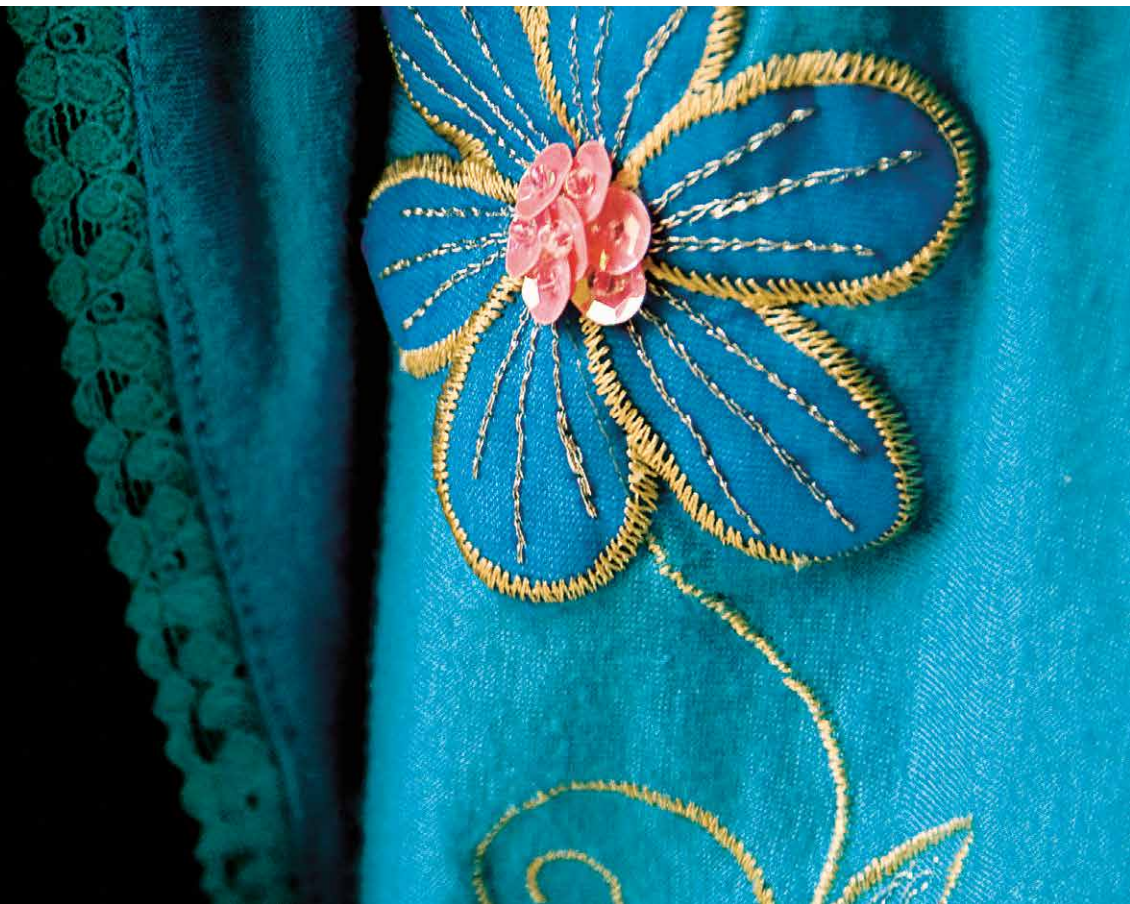
IK GELOOF OP EEN PRAKTISCHE MANIER. Ik heb dingen geleerd van Boeddha, de Dalai Lama, Jezus Christus. Ik probeer te leven als een goed mens, maar niemand is 100% hé. Ik ook niet! Wat ik heel belangrijk vind, is om goede gedachten te hebben. Als ik rustig wil worden, doe ik yoga of ik zet Thaise muziek op. Ik geloof op mijn unieke manier.] [Ning](#)]

DE JAPANESE CULTUUR IS VERBONDEN MET SHINTO EN BOEDDHISME. Beide zijn zowel een geloof als een levensbeschouwing. We krijgen deze waarden automatisch mee, maar echte "religie" kennen we niet echt. Maar toch, op belangrijke momenten in mijn leven, realiseer ik mij dat ik het leven vanuit boeddhistisch perspectief bekijk. Ik wil mijn dochter voornamelijk de boeddhistische waarden meegeven. Om bovenal met respect te leven. Om het leven eenvoudig te houden.] [Mariko](#)]

IK BEN HINDOE. Mijn kinderen gaan naar een katholieke school. Ik vind dat geen probleem. Religies zijn verzoenbaar. Ik geloof dat er een grote macht bestaat die ons heeft gemaakt. Ik bid dagelijks, maar ik ben niet fanatiek. Mediteren doet me wel goed, maakt me rustiger.] [Ria Cahyani](#)]

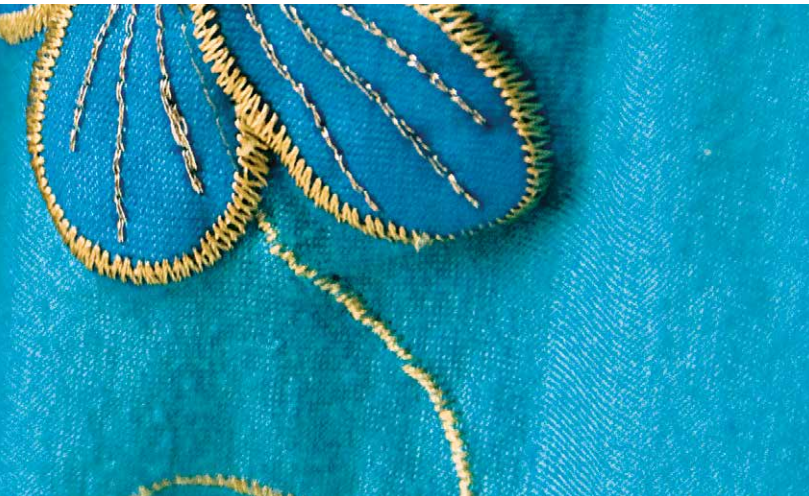

*Ik hoop dat er iets is na de
dood, dat je elkaar nog eens
ziet. Maar eigenlijk geloof ik
dat niet. (Mariette)*

IK GELOOF IN ALLAH. Mijn geloof is heel belangrijk voor me! Na het gebed vertel ik God alles wat ik wil. Ik kan vragen dat ik sterker word. Alles kan van mijn hart. Wie kan me beter helpen dan onze God, die ons gemaakt heeft?] Dali]

IK BEN KATHOLIEK OPGEVOED, maar ik was dat geloof al snel kwijt. Ik geloof niet in God. Ik geloof in mensen van wie ik het gevoel heb dat ze het goed menen. Ik hoop dat er een energie is die alles verbindt.] Anne]

— na de dood —

WAT ER NA DE DOOD KOMT, DAT WEET NIEMAND, ALLEEN ALLAH. Mijn papa is veertien jaar geleden gestorven. Ik hield veel van mijn papa. Hij komt nu nog vaak in mijn dromen. Ik geloof dat dat een bijzonder teken is. Zo had ik eens een droom. Ik zag mijn papa en wou naar hem toegaan en hem vasthouden, maar hij wou dat niet. Ik werd heel droevig. De dag nadien werd ik ziek. Het gebeurt ook met mooie dingen. Als ik over mijn vader droom, dan hou ik dat in mijn gedachten en dan komt er snel iets speciaals.] Faouzia]

NA DE DOOD IS ER ALLEEN HERINNERING.] Corania]

WIJ GELOVEN IN REÏNCARNATIE. Nu mijn papa is gestorven, geloven we dat hij in Moksha, het nirwana, het echte geluk, is en dat hij ons kan horen en het eten proeven dat we hem altijd schenken als offer terwijl wij eten. Zijn lichaam werd gecremeerd en uitgestrooid in zee, het werd teruggegeven aan de natuur. Het is ook de gewoonte in Bali om drie maanden na de geboorte een ceremonie te houden voor je kind en iemand uit te nodigen die spirituele gaven heeft. Die vertelt dan meer over je kind, van wie hij of zij de reïncarnatie is. Zo zei ze dat mijn zoon de reïncarnatie is van mijn opa. Soms is wat ze zeggen waar, soms niet.] Ria Cahyani]

OVER ONSZELF,
ONZE GEVOELENS
EN GEZONDHEID

de benen en het deken

We hebben een spreekwoord in het Tsjetsjeens: 'Strek je benen, maar hou altijd rekening met de lengte van het deken.' Het is goed dat je dingen wilt bereiken, maar niet iets dat niet haalbaar is. Dat maakt je enkel droevig.] Dali]

ER WAREN PROBLEMEN MET MIJN MAN. Hij was al een tijd niet meer thuis. Op een bepaald moment heb ik beslist naar Marokko te gaan, naar mijn mama en familie. Veel mensen zeiden dat ik dat niet mocht, alleen met mijn kleine kinderen zo'n lange reis maken. Maar ik heb een fatwa (juridisch advies door godsdienstig specialist) gevraagd en het antwoord was goed. We hebben ook de plicht om onze familie te bezoeken. Al het geregeld tijdens drie dagen reizen, is me gelukt, ook al kende ik de taal niet. Ik was zo trots op mijzelf. En mijn mama schrok hard toen we ineens voor de deur stonden. Ik ben 2 maanden gebleven en heb veel gepraat met mijn mama en mijn broer. Mijn broer zei: 'Je moet Nederlands leren! Je moet je kinderen kunnen helpen met school. En je moet op jouw voeten stappen, zelf initiatief nemen en niet wachten tot iemand alles voor je regelt.' Ze hebben me ook overtuigd om internet te nemen, zodat zij me vanuit Marokko konden spreken en steunen. Dat was een keerpunt in mijn leven.] Fatima]

IK KAN DE MOEILIKHEDEN VAN HET LEVEN WEL AAN, maar ik ben een grote twijfelaar. Eigenlijk heb ik niet zo veel zelfvertrouwen. Al is dat al veel verbeterd. Vroeger kon ik heel slecht om met complimentjes. Dat zat ook niet in mijn opvoeding, je doet geen dingen om bestoeft te worden. Ik denk dat mijn zelfvertrouwen is gegroeid door dingen te doen en door complimenten te krijgen. Dan ga je in jezelf geloven!] Paule]

IK BEN BEZORGD NU. Er zijn allerlei dingen die ik moet aanpakken en oplossen. Met de kinderen. We moeten ook verhuizen en ik heb nog geen ander huis gevonden. Mijn mama zegt altijd: 'Als niemand ziek is in je huis, als niemand in de gevangenis zit, dan heb je geen problemen.' En dat is natuurlijk ook wel waar... Ik toon in elk geval niet makkelijk dat ik mij zorgen maak en ik probeer ook moeilijke ervaringen te vergeten, anders zou ik vaak droevig zijn. Een telefoongesprek met mijn moeder maakt mij altijd blij. En als mijn kinderen goede punten hebben, of ikzelf op school, en als de zon schijnt in België, dan word ik blij!] Dali]

IK MAAK HET MIJZELF MOEILJK OMDAT IK EEN CONTROLE-FREAK BEN. Ik wil dat het huis perfect is, en dat de kinderen geen rommel maken. Natuurlijk doen ze dat wel! Als alles verloopt zoals ik gepland heb, dan ben ik rustig. Maar als iets kleins anders loopt, maak ik me veel zorgen. Ja, ik heb veel stress. Ik heb ook bijna altijd pijn aan mijn nek. Als ik me goed en rustig voel, dan maakt alles wat de kinderen doen, me blij. Maar op andere dagen kan ik het ook allemaal lastig vinden.] Saadet]

| 14 |

IK WIL ALLEEN NOG NEDERLANDS LEREN. Voor andere dingen ben ik te oud. Ik wil wel vermageren, meer fietsen en wandelen ook. Ja, ik fiets soms in Lokeren. Als kind fietste ik, maar in Tsjechië doen volwassen vrouwen dat niet.] Libusé]

IK BEN GELUKKIG OMDAT IK EEN STAPJE VOORUIT ZET. Ik werk, ik heb een auto. Het is een eerste stap naar mijn doel. Het blijft niet bij dromen. Ik heb een sterk karakter, ik ben een schorpioen van sterrenbeeld. Ik wil iets goed gedaan hebben in mijn leven. Ik wil hard studeren om goed werk te kunnen krijgen, waar mijn kinderen trots op kunnen zijn en waar ik zelf trots op kan zijn. Dat doel heb ik al enkele jaren.] Fatima]

IK BEN RUSTIG, NIEUWSGIERIG. Ik kan goed zorgen voor anderen en ben vaak bang. Ik ben ook streng. Ik wil dat alles op een correcte manier gebeurt, waarschijnlijk omdat in mijn verleden zoveel dingen moeilijk liepen. 's Morgens heb ik het beste humeur. Later op de dag word ik vaker minder goed gezind. Zeker tegen 16u, als de kinderen naar huis komen en er van alles moet gebeuren, huiswerk, spelen, eten, was-sen, een boek, in bed. Al dat geregeld, al die afspraken... Maar ik denk dat dat normaal is, hé. Heeft niet elke vrouw dat?] Corania]

IK VERTEL NIET GRAAG OVER MIJN LEVEN, maar ik wil door mijn ervaringen aan andere mensen zeggen: 'Je moet niet bang zijn en het is goed dat je doorzet. Alles wat je overkomt is goed voor je. Als iets moeilijks je overkomt, zal waarschijnlijk later blijken dat het goed voor je is, dat het goed komt.' Onze God heeft het voor mij gekozen. Als ik vertrouwen heb, als ik doorzet, dan zal het goed komen.] Fatima]

DE MOOISTE PERIODE VAN MIJN LEVEN WAS ALS DE KINDEREN KLEIN WAREN. Toen was ik een echte moederkloek, ik voelde me sterk, en iedereen vertrouwde op mij. Ik heb er voor gevochten dat mijn kinderen konden studeren. Mijn man vond dat minder belangrijk. We hebben echt zuinig geleefd, zodat er genoeg geld was, geen toneel, geen verre reizen, niet op restaurant,... Onze kinderen zijn ook nog altijd zo. Een goed concert kan me eens plezieren, maar chique gaan eten, daar kan ik echt niet van genieten. Genieten van kleine dingen, dat vind ik zo belangrijk, zoals een bloem die uitkomt.] Mariette]

WAT ME BLIJ MAAKT, IS HET RAPPORT VAN DE KINDEREN, of als ik samen met hen iets leuks doe. Als we samen pan-nenkoeken of chocoladecake maken op woensdagmiddag of als ik samen met mijn jongste dochter ga wandelen. Als zij gelukkig zijn, ben ik het ook. Ik kijk ook erg uit naar het trouwfeest van mijn broer. Ik hou erg van die sfeer. Een chique zaal, iedereen die mooie kleren aan heeft, een traiteur. Dat is echt genieten.] Saïda]

IK KAN NIET ZEGGEN HOE IK ZELF BEN. Ik kan toch niet zeggen dat ik de mooiste vrouw van de wereld ben. Of de slechtste vrouw. Hoe vind jij me? Ik vind me gewoon. Ja, natuurlijk word ik blij als iemand zegt dat ik goed ben, of zegt: 'Jij bent een voorbeeld'. Iedereen wordt toch blij als ze mooie dingen over je zeggen.] Faouzia]

**IK HEB OP ZOVEEL PLAATSEN, IN ZOVEEL GEMEENSCHAP-
PEN GEWOOND**, dat ik niet meer weet waartoe ik behoor,
wat mijn culturele identiteit is. In zekere zin ben ik erg
Japans, maar ook heel westers.] Mariko]

IK BEN EIGENLIJK STIL EN VERLEGEN. Soms ben ik wat te
toegeeflijk. Bijvoorbeeld als ik aan mijn man en kinderen
vraag iets in het huishouden te doen, en ze reageren dat ze
geen zin of tijd hebben, dan geef ik snel toe en doe het zelf.
Het maakt me verdrietig dat mijn vader soms eenzaam is en
dat ik niet vaker naar hem toe kan omdat ik momenteel 4/5
werk. Tijd voor mijzelf, dat mis ik ook wel. Gewoon eens mijn
telefoon uitzetten en enkele uren al shoppend doorbrengen
of rustig van een toneelvoorstelling genieten.] anoniem]

**IK BEN BLIJ ALS IK TIJD KAN DOORBRENGEN MET MIJN
GEZIN** en als ik hier mensen kan ontmoeten. Mijn droom
is werk vinden dat ik graag doe. Ik droomde altijd van een
kinderje en dat heb ik nu, met mijn man die ik graag zie. Ik
doe wat ik wil. Ik ben een doorzetter. Ik hou van avontuur. Ik
mis het reizen nu wel, maar met onze kleine zoon, moet het
avontuur wachten. Bovendien werkt mijn man alleen, heeft
hij weinig vakantie en moeten we wat zuinig zijn.] Ning]

MIJN ZOON STIERF TWEE JAAR GELEDEN, dat was een grote
klap. Eigenlijk kan ik me nog steeds niet concentreren sinds
zijn dood. Al kan ik er al iets beter mee om, het doet nog

altijd veel pijn. Hij is vier jaar ziek geweest. Al wat hij kon,
deed hij zelf, maar ik heb hem ook veel verzorgd. Hij is 37
jaar geworden. In het begin overweldigt verdriet. Echt genie-
ten zoals vroeger kan ik niet meer. Ik wil mijn verdriet weg-
steken voor mijn kinderen. En ik denk dat zij mij ook willen
sparen en er niet over praten. Soms hou ik me sterk als ze
hier zijn, maar als ze de deur uit zijn... Wat me kracht geeft?
De familie die samenkomt. Ik kijk naar weinig andere dingen
uit. Wat ik wel leuk vind, is weggaan met een groep mensen
die ik ken. Ik zou ook wel een dagje naar zee willen, maar
alleen, dat is niets voor mij.] Mariette]

MIJN GEZIN MAAKT ME BLIJ. Ik ben ook blij als ik mijn
familie kan ontmoeten in Indonesië. Maar als we terug thuis
komen en zien dat ons spaargeld op is door de reis, nu ja,
dan word ik minder vrolijk...] Ria Cahyani]

wat is het mooiste geschenk dat iemand je nu kan geven?

Dat mijn kinderen met elkaar blijven overeenkomen en dat ze naar huis komen. En verder wil ik heel gewone dingen, niets groots. (Mariette)

Rozen! Rode rozen. (Saadet)

Begrip en ondersteuning voor mijn zoektocht nu. En mijn man geeft mij dat! (Mariko)

Mijn kinderen, die heb ik al. Mijn leven is goed, ik heb alles wat ik wil, ik ben content. Een huis, de kinderen, mijn man heeft een goede job, een auto. (Saïda)

Kleinkinderen. Kinderen van je kinderen, dat is toch echt iets speciaals, een gevoel dat het leven verder gaat als je er niet meer bent. (Yvonne)

OVER ONZE INTERESSES
EN GEWOONTES

muziek, kippen, nieuws en een luchtmatras

Je hebt zigeuners die in een caravan wonen, zigeuners die op straat wonen en je hebt zigeuners als ons, die in een huis wonen. **Ook al wonen we in een huis, we blijven zigeuners!** Wat typisch voor ons is, is onze muziek en onze vrijheid. Vroeger kon ik goed zingen en dansen. We hadden ook een muziekgroep. We traden veel op in Tsjechië maar trokken ook rond in Turkije en Frankrijk en Slowakije en Hongarije. We hebben veel beleefd!] **Libusé**]

GISTEREN ZOCHTEN MIJN DOCHTERS EN IK OP HET INTER-NET naar de plekken waar ik heb gewoond, met satelliet-beelden. Mijn geboortehuis was moeilijk te vinden, maar uiteindelijk lukte het. We zochten ook naar het huis in Mexico waar we nog hebben gewoond. Daar kan je echt de huizen zien staan. Heel gek is dat!] [Corania](#)]

SINDS IK MET PENSIOEN BEN, heb ik de tijd om leuke dingen te doen, zoals de natuur in gaan. Ik neem ook graag deel aan culturele activiteiten, een film, toneel, voordracht, museumbezoek, geleide wandeling. Ik fiets ook graag. Het liefst doe ik uitstapjes met vrienden. Wandelen of fietsen in België, of net over de grens. Vorig jaar hebben we ook samen een reis naar Schotland gemaakt. Daar heb ik echt van genoten. Omdat ik slecht zie, is dat niet evident, maar met mensen die ik ken –vrienden en familie– voel ik me veilig genoeg.] [Anne](#)]

ALS IK VAKANTIE HAD, DAN GING IK OP REIS met mijn rugzak. Veel mensen zeiden me dat ik een speciale Thaise vrouw was, omdat ik alleen op reis ging, dat ik niet bang was en dat ik het fijn vond om de mensen in de bergen te leren kennen. Op een bepaald moment zat ik in Laos in een bus, vol mensen en stoffen en kippen. Er zaten drie mannelijke toeristen op de bus en zij dachten dat ik een Laotiaanse was. Toen ze mij bij het uitstappen in de Lonely Planet zagen kijken, kwamen ze naar mij: ‘Jij bent ook een toerist?’ Uitein-

delijk besloten we de komende 10 dagen samen een tocht te maken en op avontuur te gaan in Laos. Na deze tocht schreef de Belgische toerist een email naar zijn mama om te zeggen dat hij een beetje verliefd werd op een Thaise vrouw die zo’n mooie ogen had.] [Ning](#)]

IK BEN ERG GEÏNTERESSEERD in wat er gebeurt in België en in de wereld. Ik wil zeker elke dag één keer naar het nieuws kijken, meestal op VTM. Het liefst kijk ik alleen, want met de kinderen in de buurt kan ik me niet concentreren.] [Faouzia](#)]

IK LEES VEEL. Vroeger las ik vooral Russische schrijvers, nu lees ik eerder boeken over de Profeet, of Engelse boekjes voor beginners. De wereld interesseert me, ik kan niet zonder informatie over politiek in de wereld, of over de natuur. Dierenprogramma’s zie ik het liefst, samen met mijn kinderen. Daar kan ik zo ontzettend van genieten.] [Dali](#)]

IK VOLG EEN SCHRIJVERSCURSUS. Ik vind het vooral fijn om korte verhalen voor kinderen te schrijven, voorleesverhalen. Ik ken geen kinderen van die leeftijd, dus aan hen heb ik ze nog niet voorgelezen, maar ik heb ze wel al door enkele volwassenen laten lezen. Wat ik zo leuk vind aan kinderverhalen, is de fantasie. Misschien heb ik weinig schrijverstalent. Maar het is een verre droom van mij om ooit een boek uit te geven. Ik besef dat het niet echt realistisch is.] [anoniem](#)]

OP DE INTERNATIONALE SCHOOL zaten leerlingen van veel verschillende nationaliteiten. We leerden respect te hebben voor elkaar, ieders religie en de verschillen in voeding, in kledij,... Iedereen was gelijkwaardig, dat was erg belangrijk. Anderzijds werden we opgevoed met de idee dat competitie en winnen de belangrijkste zaken waren. Er was soms weinig plaats voor nuance. En ik stelde dat nooit in vraag. Pas in Europa leerde ik de Aziatische waarden meer appreciëren. Dat je in het leven de zaken beter vanuit veel verschillende standpunten kan bekijken, en dat alles Yin en Yang is.] Mariko]

IK BEN EEN NATUURMENS. Het liefst wat ik doe is kamperen, dan voel ik me vrij. Het eerste dat je 's ochtends hoort zijn de ritsjes van de tenten. Of de regen op het zeil, dat vind ik ook zo'n mooi geluid. De voorbije zomer ging ik kamperen met het gezin van mijn dochter. Ik sliep samen met mijn kleindochter in ons tentje, elk op een luchtmatras.] Mariette]

TSJETSJEENS KOKEN DUURT MEESTAL ERG LANG, dan steek ik makkelijk twee uur tijd in koken. Dat kon ook makkelijk in Tsjetsjenië, omdat de vrouwen daar meestal huisvrouw zijn en daar tijd voor maken. In België zijn er zoveel manieren om eten sneller klaar te maken. Dat zal wel te maken hebben met het feit dat de mensen altijd onderweg zijn, zo snel leven. Ondertussen gebruik ik die manier van koken ook vaak. De kinderen vragen ook naar pannenkoeken, frietjes,

spaghetti. Kellogg's. Ik zeg dan dat dat niet zo gezond is, en zij zeggen: 'Maar wel lekker!' En ja hoor, ze krijgen het af en toe.] Dali]

VEEL VAN MIJN INTERESSES HEBBEN MET MENSEN TE MAKEN. Ik heb veel engagementen, te veel en te versnipperd eigenlijk, maar ik kan niets laten vallen omdat ik het graag doe of te belangrijk vind. Ik geloof dat we samen dingen kunnen veranderen, een betere situatie kunnen maken. Ik moet mijzelf soms tegenhouden. Als iemand enthousiast is over een project, dan wil ik graag meedoen. Maar soms twijfel ik ook. Heeft het bijvoorbeeld wel zin om te betogen? Maar dan denk ik: 'Ja, het is goed om het te doen. Zo confronteer je ook mensen.'] Paule]

OVER ONZE HUWELIJKEN EN RELATIES

huisje en kruisje

Ze zeggen wel eens 'Ieder huisje heeft zijn kruisje', een Nederlands spreekwoord. Het wil zeggen dat elke relatie, elk huishouden zijn eigen zorgen en moeilijkheden heeft. Ik ben half en half katholiek opgevoed. Wij waren socialisten. Mijn man was heel katholiek. Toen ik hem in de fabriek leerde kennen en dat thuis vertelde, zei mijn moeder 'Er komt hier geen tsjeef (katholiek) binnen!'. En bij hem thuis zeiden ze het omgekeerde.] **Mariette**]

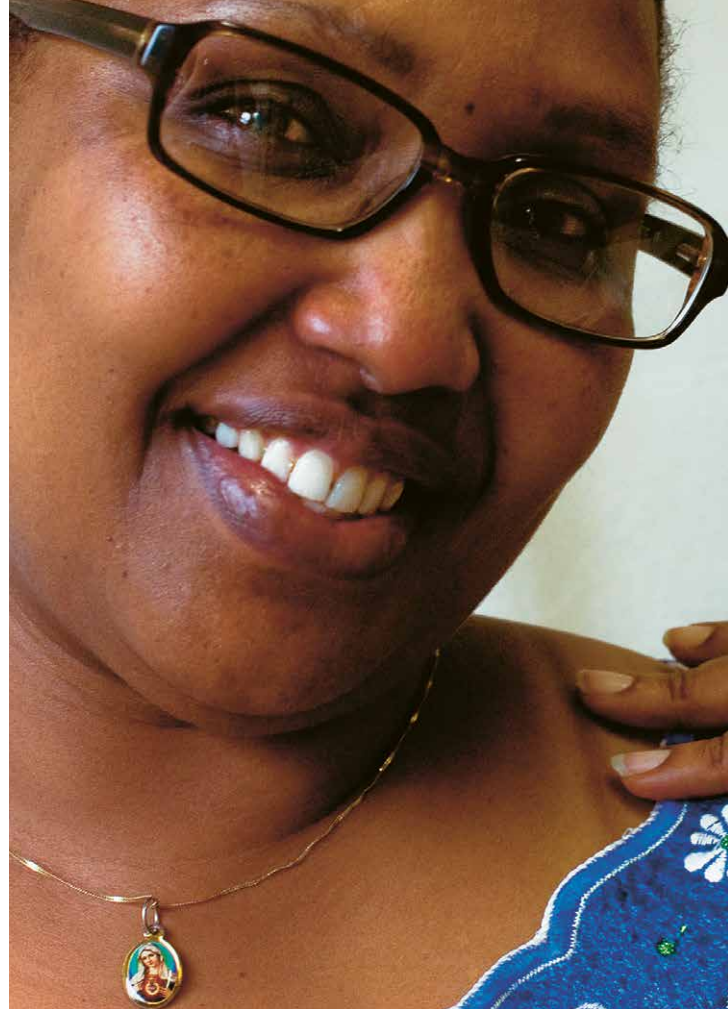

IK GING TERUG NAAR HUIS. Omdat de Belgische jongen nog nooit in Thailand was geweest, nodigde ik hem uit eens op bezoek te komen. Hij leek nog zo jong, nog bijna een tiener, hij was 22 jaar, terwijl ik al 28 jaar was. Enkele weken later kwam hij naar Bangkok. Toen werden we echt verliefd en begonnen we een relatie. Vier jaar hadden we een relatie terwijl hij in België woonde en ik in Thailand. Als hij vakantie had, kwam hij naar Thailand. Als ik kon, ging ik naar Europa. Natuurlijk miste ik hem als hij niet bij me was! Ik was verliefd. Maar het was zo, ik moest geduldig zijn. In 2004 gingen we een maand samen naar Tibet en Nepal. We hebben heel goede herinneringen aan die reis. En op al die reizen hebben we elkaar ook echt leren kennen. Dat was goed om te weten of we echt bij elkaar pasten. Mijn man is jonger, maar hij is erg lief en ook slim. **Ik bedankte zijn mama omdat ze zo'n goede zoon heeft.** En iedereen ziet dat ik nu gelukkig ben.] **Ning**]

DE GELUKKIGSTE TIJD WAS TOEN IK NET GETROUWD WAS, met de man van wie ik hield, wat geweldig! Toen ik veertien was, werd ik verliefd op hem. Hij woonde al lang in Lokeren, maar in de zomer kwam hij naar Turkije. Hij is mijn neef, dus wij trokken met elkaar en met andere neven en nichten op. Niet als liefjes, gewoon als familie. Hij wist dat ik van hem hield, en hij werd ook verliefd op mij. Ik heb dat zelf niet openbaar gemaakt, dat durfde ik niet, stel dat hij niet wou... Maar toen is hij mijn hand komen vragen!] **Saadet**]

ZEVENTIEN JAAR GELEDEN BEN IK GETROUWD en naar België verhuisd omdat mijn man hier woonde. Ik was niet van plan om naar België te komen, maar ineens was dit voorstel er. Ik kende mijn man al. Mijn vader en mijn schoonvader hadden een goede band. Ik vond het niet raar dat zij keken of mijn man en ik goed bij elkaar zouden passen. Zij wisten beter wat goed voor ons is, ze hebben meer levenservaring dan wij. Zij hebben mij gevraagd of ik dit huwelijk zag zitten.] Faouzia]

IK WERKTE 6 JAAR IN EEN REISBUREAU dat ook veel evenementen organiseerde. Het was heel boeiend, maar soms ook zo stresserend. In die periode leerde ik ook mijn man kennen, terwijl hij op vakantie was in Bali. Later begonnen we een relatie en probeerden we elkaar zo vaak mogelijk te zien, terwijl hij in België woonde. Voor mijn werk moest ik soms reizen, en zo spraken we bijvoorbeeld af in Yogyakarta, enkele dagen na het drukke evenement dat ik en mijn team er hadden georganiseerd. We trouwden en ik werd zwanger. Mijn man en ik woonden in Bali tot mijn zoon acht maanden was. Maar het was moeilijk om er samen een leven op te bouwen. Mijn man en zelfs mijn zoon moesten veel betalen voor een visum en mijn man had geen toelating om te werken. Bovendien beseften we dat het onderwijs in België beter was en ook minder duur dan de goede scholen in Indonesië. Daarom verhuisden we naar Lokeren, waar mijn man is opgegroeid.] Ria Cahyani]

IK VOEL ME ERG GOED NU. Ik heb al enkele jaren een nieuwe relatie. Sommige mensen zeiden me: 'Allee, dat jij nog eens herbegint, dat je dat nog eens wil.' Maar dan denk ik: 'Ik heb nog een heel leven voor me. Waarom zou ik het niet doen als het goed voelt?' En ja, ergens voel ik me nog gekwetst door mijn vroegere relatieproblemen, maar daar focus ik niet op bij een nieuwe relatie. Na mijn tweede scheiding werd me gezegd: 'Je moet je boosheid uiten'. Maar ik zei: 'Ik ben niet boos. Ik ben alleen verdrietig'. Nu kan ik soms boos worden tegen mijn partner en dan beseft ik: 'Oei! dat zit er nog van vroeger, ik dacht dat ik dat al had verwerkt.'] Paule]

IK ZAT IN MIJN LAATSTE JAAR VAN HET MIDDELBAAR TOEN IK TROUWDE. Ik had heel graag willen verder studeren, gynaecoloog. Mijn mama vond dat geen goed plan, omdat ik dan vele jaren zou moeten studeren en er zo weinig kans was om in Marokko een goede job te vinden. Ze vond het beter dat ik trouwde en een gezin kreeg. Ik vond het eerst helemaal niet fijn toen mijn ouders ingingen op een huwelijksaanzoek, maar ik heb me er bij neergelegd. Ouders willen nooit iets slecht voor hun kind. Ze willen voor hun kinderen wat hen het beste lijkt. Dus kon ik niet kwaad op hen zijn. Toen ik met mijn man in Lokeren kwam wonen, ben ik een ander leven begonnen. Ik dacht ook echt: 'Wat van gisteren is, kan niet meer terugkeren, ik zal nu niet meer verder studeren.' En ik voelde warme gevoelens voor mijn man en schoonfamilie.] Fatima]

OP MIJN TWEEËNTWINTIGSTE TROUWDE IK en kwam ik in Lokeren wonen. De eerste jaren waren echt moeilijk. Niet omdat ik het niet fijn vond in Lokeren, of omdat het niet klikte met mijn man of schoonfamilie, maar omdat we geen kinderen kregen. Het was echt een moeilijke tijd voor mijn man en mij. We hebben twee jaar onderzoeken gehad. Ik was echt bijna depressief. Uiteindelijk kreeg ik kunstmatige inseminatie. Bij de zesde –de laatste!– keer werd ik zwanger van mijn dochter. Zij werd geboren na 4 jaar huwelijk. Dat was fantastisch! Na de geboorte van mijn dochter, waren mijn vruchtbaarheidsproblemen ook voorbij. Opeens was ik zwanger van mijn zoon!] [anoniem](#)]

MIJN HUISBAZIN, DIE EEN GOEDE VRIENDIN VAN ME WERD, nam me in 1993 mee naar haar familie in Miami. Ik had geen geld om die reis te betalen, maar ze zei dat ik het haar later in stukjes kon terugbetalen. Ik raakte bevriend met haar hele familie. Later bezocht ik Miami nog eens met haar zus en bezocht ik haar broer en zijn vrouw die in North Carolina woonden. Zij namen me op oudejaarsavond mee naar een feestje. Er was ook een Belgische man, die gitaar speelde, rock-'n-roll. We werden aan elkaar voorgesteld, want hij was ook single. Er werd veel gedanst die nacht. Ik danste tot de ochtend. Een week later kwam hij op bezoek bij mijn vrienden, waar ik nog verbleef. Hij nodigde me uit voor een wandeling, de week nadien gingen we samen wandelen en nog later naar een chique restaurant... Daar is het

begonnen... Hij is nog steeds mijn man! Vanaf toen is mijn leven veranderd! Ik vond rust door die relatie, terwijl ik daarvoor altijd zo had moeten zoeken en veel moeilijkheden was tegengekomen.] [Corania](#)]

ZES JAAR GELEDEN HEBBEN WE ONS HUIS GEKOCHT. Mijn man heeft er veel zelf in verbouwd. We verbouwden ook in stukjes, tot we genoeg geld hadden gespaard, voor een nieuwe keuken bijvoorbeeld. Ons budget is niet zo groot, want mijn man werkt alleen. Ik heb zelf ook veel gedaan in het huis, behangen en schilderen. Ik vond het ook erg leuk om met mijn man samen te werken, hem te assisteren, cement maken of zo. Al was het wel moeilijk omdat mijn jongste dochter nog erg klein was.] [Saïda](#)]

OVER ONZE KINDEREN

EN OPVOEDEN

talenten en geduld

'Iedereen heeft zijn talenten', dat zei ik vroeger veel, toen ik in de naschoolse opvang werkte. Niet ieder kind was even vlot in lezen en schrijven of het faalde in sport of spel. Maar sommige van hen konden prachtig zingen of tekenen. Ik vond het belangrijk dat dit gezien werd, **dat het niet altijd om punten, punten, punten ging**. Dat heb ik ook vaak aan mijn kinderen gezegd.] **anoniem**]

IK HEB MOEILIJKE JOBS GEDAAN, maar het moederschap is iets heel anders. Het is uitdagender dan ik had gedacht. Eigenlijk had ik nooit gedacht een moeder te zijn, ik dacht meer aan een carrière. Ik hoop dat ik terug zal kunnen gaan werken, en gezin en werk zal kunnen combineren, zoals veel vrouwen in België doen.] **Mariko**]

ALLE TIJD DIE IK SAMEN MET MIJN KINDEREN HEB, wil ik echt samen met hen doorbrengen. We gaan soms wandelen als het mooi weer is, in de natuur naast het Bospark. De kinderen hebben veel fantasie. Dan praten ze tegen de bomen 'Tot morgen', of ze geven de bomen namen. Soms denk ik dat dat is omdat ze hier niet veel familie hebben. Al zijn er op school wel kinderen waar ze goed mee overweg kunnen.] **Fatima**]

DE KINDEREN GAAN NAAR DE ISLAMLES IN LOKEREN, bij de Marokkaanse moskee. Ik vind dat de beste les omdat ze in het Nederlands wordt gegeven. In andere lessen startten ze in het Arabisch, of met het lezen van de Soera's, maar dat vind ik te moeilijk. We vieren thuis geen verjaardagen en ook geen Nieuwjaar. De kinderen doen dat wel op school. We vieren wel de islamitische feesten, ik samen met mijn kinderen. Ze vinden het heel fijn om het huis mooi te maken, de tafel te versieren, feestelijk te eten. We hebben hier geen familie. De dagen nadien gaan we wel eens langs bij Tsjetsjeense mensen, of komen zij bij ons langs.] **Dali**]

IN HET TURKS HEBBEN WE EEN SPREEKWOORD

dat letterlijk wil zeggen dat een geduldige monnik het vroeg of laat zal halen. Het betekent dus dat geduld wordt beloond, en dat geloof ik! De eerste twee jaar dat we getrouwd waren, hoefden we nog geen kinderen, we wilden van elkaar genieten. Maar we hadden nooit voorbehoedsmiddelen gebruikt. Zo wisten we ook na twee jaar dat er een probleem was. Negen jaar lang heb ik onderzoeken ondergaan, hebben we allerlei therapieën geprobeerd. Dat was een zeer moeilijke tijd, altijd die spanning: zal het nu lukken of weer niet? De dokters gaven steeds hoop. Mijn man en ik hadden het alle twee moeilijk. Maar hij heeft me nooit uitgescholden, of de schuld op mij gestoken. We zijn samen sterk kunnen blijven. In het UZ hebben ze 3 keer IVF gedaan. Drie keer heb ik een miskraam gehad. Na het derde miskraam werd ik ineens natuurlijk zwanger. Dat was een mirakel! Ik geloofde niet meer dat dat kon. Wat waren mijn man en ik gelukkig. Toen mijn oudste zoon 8 maanden was, werd ik opnieuw zwanger. Nadien gebruikten we voorbehoedsmiddelen en drie jaar later werd mijn derde kind geboren.] Saadet]

SOMS BEMOEI IK ME TE VEEL MET HET LEVEN VAN MIJN KINDEREN. Mijn oudste dochter zei eens: 'Ma, dit is mijn huis. Jij moet je daar niet mee bemoeien!' Dat komt hard aan, maar ze heeft wel gelijk. Het is goed om als moeder mee te leven en te supporteren bij je volwassen kinderen, maar niet tussen te komen. Ik wil graag kunnen zeggen: 'Ik zou het in jouw plaats anders doen, maar het is goed dat jij doet wat je het beste lijkt.' Ik moet daar nog in oefenen!] Paule]

DE SPREUK VAN KHALIL GIBRAN 'JE KINDEREN ZIJN JE KINDEREN NIET' hing vroeger bij mij thuis. Dat is me altijd bijgebleven. Ik heb geprobeerd de keuzes van mijn kinderen te respecteren. Maar als bijvoorbeeld een dochter van school werd gestuurd omdat ze hippie was, was het wel moeilijk. Toen mijn dochter op haar 16 jaar naar Rock Werchter wou, vertrouwde ik dat niet. Ik had er zoveel negatieve dingen over gehoord. Ik ben toen met haar meegegaan. Ik heb me zelf ook geamuseerd en we hebben ons tentje in de tuin van mensen mogen zetten. Ik zag dat er ook mooie dingen waren en de jaren nadien mocht ze alleen, met vriendinnen gaan.] Mariette]

MAROKKO, DAT IS GOED VOOR ÉÉN MAAND, ik voel me daar goed, maar dat is vakantie, hé. Ik voel me Marokkaanse, ik ben daar geboren, ik spreek Berbers. Ik vind dat mijn kinderen meer Belg dan Marokkaan zijn. Ik vind dat niet erg, het is zo. Ik spreek Berbers met hen, zij spreken Nederlands

onder elkaar. En ja, ik wil hen dingen leren van Marokko, maar dat is niet het belangrijkste. Naar school gaan, vind ik het belangrijkste. En de Koranschool komt op de tweede plaats. Maar eigenlijk is het belangrijkste dat ze zich goed voelen.] anoniem]

NATUURLIJK HEB IK ZORGEN. Een leven zonder zorgen, dat kan toch niet? Zoals met mijn kinderen. Het houdt me bezig of ze goed studeren, welke mensen zij zijn en worden, en hoe ik hen kan helpen. Ik wil hen leren andere mensen te respecteren en geen domme dingen te doen, zoals drugs of met slechte vrienden omgaan. Als moeder van drie jongens moet je soms toch streng zijn. Maar ik ben niet altijd streng, anders zouden ze me heel vervelend vinden. Ik ben natuurlijk ook lief en ik zorg voor hen. Mijn man en ik maken samen afspraken over wat kan en niet kan voor onze zonen.] Faouzia]

MIJN LEVEN IS NOOIT STABIEL GEWEEST, ik heb op zoveel plaatsen gewoond. Ik wil mijn dochters stabiliteit geven. Ik vond het belangrijk dat ze in een normaal huis wonen, dicht bij de familie (van mijn man). Zoals het nu is, vind ik het goed, gezond. Mijn man werkt sowieso veel in het buitenland. Ik wil ook graag dat ze zelfvertrouwen hebben, dat ze geloven in zichzelf. En dat ze altijd met hun hoofd rechtop lopen, uit respect voor zichzelf en voor andere mensen.] Corania]

WAT IK MIJN KINDEREN ZEKER WIL LEREN is respect voor oudere mensen, voor ouders, dat zit echt in het bloed van Tsjetsjenen. En dat ze oudere mensen niet tegenspreken. Dat ze hun plaats afstaan voor oudere mensen,... Veel van onze waarden hangen samen met onze religie. We zijn moslims, traditie en geloof gaan hand in hand. Ik wil dat mijn kinderen respect hebben voor iedereen. En ook de kledij van mijn kinderen vind ik heel belangrijk. Ze moeten er verzorgd uitzien en vooral de meisjes. Geen korte rokjes en zo.] Dali]

MIJN KINDEREN ZIJN HALF-BALINEES, mijn zoon is ook in Bali geboren. Ik wil dat zij en ook mijn man de Balinese cultuur kennen, mijn roots. We gaan soms naar Parc Paradisio in Brugelette (bij Ath), waar er een Indonesische tuin is met een echte Balinese tempel. Daar ontmoeten we andere Balinese mensen. Ik wil mijn kinderen ook de traditionele muziek en dansen leren.] Ria Cahyani]

TOEN DE KINDEREN NOG KLEIN WAREN, kon ik zo van hen genieten. Ze veranderden zo snel, zo mooi om zien, om mee te maken. Ergens ben ik blij dat ik dan thuis was. In die tijd voelde ik me ook niet geïsoleerd, omdat ik ook in een vrouwenvereniging zat. Er zijn jaren geweest dat ik wel te veel alleen thuis was, dat de muren op mij afkwamen. Soms bleef ik nog een kwartiertje praten aan de schoolpoort van de kinderen, gewoon om niet de hele dag alleen te zijn.] Yvonne]

IK VIND HET HEEL BELANGRIJK DAT ZE HUN MOEDERTAAL GOED KENNEN. Ze moeten met mijn moeder via internet kunnen communiceren. Als ze haar taal niet kennen, kunnen ze haar ook niet leren kennen! Of als we op bezoek zijn in Marokko, vind ik het belangrijk dat ze met iedereen kunnen praten, dat ze er echt bij horen. Anders zijn ze afgesneden, of zouden de mensen kunnen denken dat ze niet met hen willen praten.] Fatima]

de tong en een analfabeet

De koning van Marokko zei vaak een spreekwoord, vertaald is het: **'Een analfabeet is niet iemand die niet kan lezen en schrijven, maar iemand die maar één taal kent, iemand die de taal van de anderen niet kent'**.

Hij wilde hiermee zeggen dat het belangrijk is dat we andere talen leerden. Maar het geldt zeker ook voor mensen die in een ander land wonen. Je moet de taal van het land, van de mensen, spreken. Anders mag je nog zoveel gestudeerd hebben, het voelt alsof je analfabeet bent. De mensen denken dat je helemaal niets weet..] [Fatima](#)]

IK BEGON NEDERLANDSE LES TE VOLGEN, MAAR WAS SNEL ZWANGER. En toen mijn eerste kindje werd geboren, voelde ik me de gelukkigste vrouw van de wereld. Ik dacht: 'Ik heb geen studie meer nodig, ik moet geen Nederlands leren, mijn man kan alles voor mij vertalen.' Dat was een grote vergissing! Want al in het ziekenhuis kon ik de verpleegsters niet begrijpen als ze tips gaven rond eten of als mijn kindje huilde. Als je de taal niet kent, dan lach je en dan kan je geen antwoord geven als iemand iets tegen je zegt. Of er komt een verkoper aan de deur voor elektriciteit en je bent zo kwetsbaar. Teken je of niet?] [Fatima](#)]

SOMS WAS HET ZO MOEILIJK VOOR MIJ ZONDER TAAL, met de dokter of de leerkracht van mijn kinderen, altijd moest er iemand meegaan om te vertalen. Als je de taal niet kent, dan ben je niet hier. Ik had het zo moeilijk om zonder taal te leven, dat ik dan zelf heb gezocht hoe ik Nederlands kon leren en ik ben naar het stadhuis gegaan. Nu leer ik al 5 jaar Nederlands en heb ik ook beter leren lezen en schrijven. Zo kan ik zelf dingen vragen, zaken regelen. Ik schaam me niet omdat mijn Nederlands niet heel goed is. Dat mag toch? Omdat wij vreemdelingen zijn, mogen we toch fouten maken.] [Faouzia](#)]

MIJN MOEDERTAAL IS JAPANS en de moedertaal van mijn man is Nederlands. Mijn man en ik praten Engels met elkaar. Ik vind het erg belangrijk dat we elkaar goed begrijpen. Ik

denk niet dat ik met een man getrouwd zou willen zijn die niet goed Engels spreekt. Ik leer Nederlands nu en mensen raden me aan ook Nederlands met mijn man te spreken. Dat gaat wel als ik vraag 'Wil je me de suiker geven?', maar als ik over mijn gevoelens wil praten, dan kan ik in het Nederlands niet vertellen wat ik wil. Mijn man kent geen Japans, maar nu leert hij wel wat woorden, samen met onze dochter.] Mariko]

MIJN NAAM IS LIBUSÉ. Toen ik hier in het begin woonde, stelden veel mensen vragen over mijn naam: 'Hoe? Boos boos?' of 'Bus bus?' Dat was lastig en moeilijk. Dus zeg ik vaak dat ik Monica heet. Waarom Monica? Dat is de naam van mijn dochter. Zes jaar geleden ben ik getrouwd met een Belgische man. Zijn moeder was mijn buurvrouw. Ik kende hem al vijf jaar. Hij kan beter Tsjechisch dan ik Nederlands kan. Hij leerde het door de Tsjechische vriend van zijn moeder, en door het met mij te spreken, door naar de tv te kijken,... Eigenlijk spreken we nu een soort mengeltaal van Nederlands en Tsjechisch.] Libusé]

IK GING NAAR HET CVO en ik zei: 'Ik wil Nederlandse les volgen, maar ik heb geen opvang voor mijn jongste kind. Kan mijn kind niet mee in de klas in de buggy?' Maar dat ging niet. Dus ging ik naar de bibliotheek en leende ik boeken en cd's en begon ik te leren. Ik sprak via internet vaak met mijn mama en broer. Ze steunden me. Op de school van mijn oud-

ste kwamen we elke week met een groep ouders samen en kregen we informatie over de school. Dat was een heel goed idee en goed om Nederlands te oefenen. Ik wilde alles begrijpen. Toen mijn jongste naar school ging, heb ik onmiddellijk les gevolgd in het CVO. Ik heb er 2 jaar intensief Nederlands gestudeerd. Er is zoveel veranderd. Ik kan veel begrijpen. Ik heb wel wat problemen met spreken, zeg niet alles perfect. Maar mensen kunnen begrijpen wat ik bedoel.] Fatima]

IK PRAAT VEEL EN MAKKELIJK. Mijn vader zegt vaak: 'Jaja, nu is het genoeg!'. Maar dat doe ik enkel in het Berbers, in het Nederlands kan ik helemaal niet zo vlot praten. Maar ik luister ook graag.] Saïda]

MIJN TONG IS ER NIET VOOR GEBOUWD OM NEDERLANDS TE SPREKEN. Ik bedoel dat wij in Thailand zo'n andere klanken hebben, dat de Nederlandse uitspraak voor mij heel moeilijk is. Als mensen mij niet begrijpen door mijn slechte uitspraak, is dat wel heel vervelend. Ik spreek sinds 2009 Nederlands met mijn man, toen leerde ik Nederlands via de VDAB.] Ning]

OVER LEREN EN WERKEN

de wil en de weg

‘Waar een wil is, is een weg’. Die uitdrukking bestaat ook in het Arabisch. Toen ik mijn eerste jaar Nederlands volgde, zei de juf dit tegen ons. Ik vind dat een heel juist spreekwoord. De mensen moeten niet zeggen: ‘Ik kan dat niet’. Je moet proberen en als je niet geslaagd bent, doe het dan nog een keer. Als je iets wil, dan moet je doorzetten. Eerst moet je zeker worden van je idee en dan moet je het in de praktijk omzetten.] Fatima]

IK HEB NEDERLANDS GELEERD EN OOK FRANS. Nu studeer ik Engels. Ik heb in Sint-Niklaas drie jaar een opleiding voor kapster gedaan. Ik heb mijn diploma. Sommige mensen vinden het raar dat ik kapster wou worden, terwijl ik een hoofddoek draag. Eén leerkracht kon dat echt niet hebben en heeft het me heel moeilijk gemaakt. Veel moslimvrouwen willen of kunnen niet naar een kapper gaan waar ook mannen komen. Ik vond dat belangrijk. Ik wou graag een kapsalon alleen voor vrouwen, waar je ook niet zo makkelijk kan binnenkijken. Ik wil het nog altijd, maar het is niet zo makkelijk nu. Het is moeilijk om werk te vinden, waar ik mijn hoofddoek mag dragen. Eigenlijk schiet er dan bijna niets anders over dan poetsen.] Dali]

IK DENK HET MEEST AAN HET VERLEDEN, met een positief gevoel dan. Het was niet mijn plan om naar hier te komen. Ik wou carrière maken, iets bereiken met mijn leven. Nu heb ik het gevoel ‘wat doe ik hier?’. Op een bepaalde manier voelt het alsof mijn leven stil staat. Nadat ik internationaal milieurecht studeerde en ook ‘peace and conflict-studies’ deed, ging ik in Nepal werken bij het Ministerie van Vrouwen, Kinderen en Maatschappelijk Welzijn voor een internationale hulporganisatie. In Nepal leerde ik mijn man kennen, een Belg die er ook werkte. We begonnen een relatie en ik raakte zwanger. We beslisten waar we zouden wonen. Naar België leek het best voor een job voor mijn man, want ik kon moeilijk een nieuwe job vinden toen ik zwanger was. Als ik met

mijn mama bel, zegt ze vaak tegen me: 'Je zou werk moeten zoeken. Bouw je leven op, dat is meer dan een familie hebben.' Ik denk dat ze spijt heeft dat ze zelf niet meer gewerkt heeft, nadat ze getrouwd was. Dat was ook moeilijk met mijn papa, die altijd in een ander land ging werken.] Mariko]

IK BEN MAAR TOT MIJN VEERTIEN JAAR NAAR SCHOOL GEGAAN, zoals veel mensen van mijn leeftijd. Op mijn veertien ben ik in Lokeren in een jute-fabriek beginnen werken, en vanaf mijn 18 jaar heb ik in een andere fabriek wol gesponnen. Toen ik op mijn 23e in verwachting was, ben ik gestopt met werken. Veel mensen die ik ken van vroeger, praten over de burens, over kledij, over kuisen. Hun wereld is zo klein. Dat wil ik niet! Ik wil leren en mijn wereld verder verruimen. Als je er voor openstaat, kan je veel leren van je kinderen. Ik volg ook al 25 jaar cursussen bij Leerpunt, Engels, kunst, geschiedenis, zeker van jezelf, de wereld en ik, de 'lees- en schrijfgroep',... Door meer te leren, krijg je ook meer interesse. Zo kijk je ook met andere ogen naar dingen.] Mariette]

IK VIND MIJN LEVEN IN LOKEREN OKÉ, MAAR IK ZOU LIEVER WERK HEBBEN. Ik wou graag kinderopvang, maar dat lukt ons maar niet. Eén van de eerste dingen die ik hoorde toen ik in België kwam, was dat er kindjes waren doodgeschoten in een crèche. Ik ben daar bang voor. Ik vertrouw alleen Patjoepelke, die hebben een veilige deur. Maar daar

is geen plaats. Ze sturen ons dan naar andere plaatsen, maar een onthaalmoeder met acht kindjes, dat gaat toch niet! Dan is het beter dat ik zelf voor mijn kind zorg. Als mijn dochter naar school gaat, in november, wil ik kijken of ik avondwerk kan vinden, zo ben ik er overdag om de kinderen naar school te brengen, en dan kunnen ze 's middags naar huis komen, en kan mijn man 's avonds voor hen zorgen. Misschien wil ik wel verzorgend werk doen, met bejaarde mensen. Ik heb ook mijn diploma Engelse literatuur, dat is als een bachelor, maar dat is hier niet zomaar geldig.] Ria Cahyani]

IK HEB 7 JAAR OP DE INTERNATIONALE SCHOOL IN BANGKOK GEWERKT als assistent-leerkracht en het was fantastisch! De leerkrachten kwamen een beetje van overal en de leerlingen ook. Al waren er ook veel leerlingen van Thailand zelf. Ik gaf les aan leerlingen van 3 tot 16 jaar. Ik begeleidde leerlingen ook individueel. Dan ging ik samen met hen naar alle verschillende lessen: sport, wetenschap,... En wij als leerkrachten konden zelf ook nog veel lessen volgen. Ik had een goede band met de leerlingen en met sommigen heb ik nu nog contact! Meer dan wat ook heb ik mijn job op de internationale school gemist, toen ik naar België ben verhuisd. Die job was echt als mijn thuis. Maar ik voelde ook dat ik een man wou, een gezin, een kind. Dat miste ik toen, ik wou het zo graag! En ik ben erg blij dat ik nu mijn gezin heb. En ik hoop dat ik binnenkort een job ga hebben die ik graag doe.] Ning]

SINDS EEN JAAR WONEN WE IN BELGIË. Met ons gezin gaat alles prima. Veel families hebben het moeilijk om te overleven. We hebben geen (geld)zorgen. Ik ben gelukkig met mijn dochters en mijn man. Mijn kinderen gaan de goede richting uit. Maar zelf ben ik nog wat aan het zoeken. Ik wil dingen doen of maken, ik wil kunst maken, en tijd daarvoor hebben en ik wil ook contact met mensen, dat is niet gemakkelijk. Ik wil nu in onze badkamer een mozaïek maken, maar ik moet het materiaal nog zoeken en kopen. Ik merk dat ik het maar uitstel. Ik heb dan niet zoveel zin en ik heb ook bevestiging nodig. Het is ook moeilijker omdat mijn man zoveel in het buitenland werkt en vaak alleen in het weekend thuis is. De grootouders wonen wel dichtbij. Ik geniet ook van in de tuin werken, ik zou er nog veel rond willen leren, hoe ik moet snoeien bijvoorbeeld.] **Corania**]

IK HEB NU EEN JOB. Ik zei: 'Ik wil zo snel mogelijk werk, maar ik wil mijn hoofddoek kunnen dragen'. Voor mij is dat een stuk van wie ik ben. Zonder hoofddoek, dat raakt aan mijn hart. Dat voelt als geen respect voor wie ik ben. Ik zei: 'Ik wil om het even wat doen. Ik wil geen tijd meer verspillen.' Ik ben blij dat ik een job heb gevonden waar ik mijn hoofddoek kan dragen en met goede uren, zodat ik er voor de kinderen kan zijn. Iedereen is er echt vriendelijk en ik kan er ook veel leren. Hoe leerkrachten omgaan met leerlingen bijvoorbeeld. Nu ik werk, heb ik geen tijd om aan mijn problemen te denken. En als ik lang genoeg heb gewerkt, dan kan ik een opleiding volgen bij de VDAB.] **Fatima**]

NA MIJN EERSTE SCHEIDING, WOONDE IK ALLEEN met mijn drie kinderen, zorgde ik voor hen en werkte ik fulltime. Dat was bijna niet te doen, maar het kon niet anders, ik moest geld verdienen. Goed dat ik in het onderwijs stond en zo betere werkuren had, want anders was het helemaal niet mogelijk geweest. Soms denk ik: 'Ik heb die moeilijke periode volgehouden, net omdat ik les gaf.' Als je voor de klas staat, dan kan je niet aan je problemen denken. Nu ben ik daar trots op.] **Paule**]

IN ONS DORP WAS HET NORMAAL DAT IK NIET NAAR SCHOOL GING, iedereen was hetzelfde. Hier is het heel anders. Mensen moeten leren wat ze kunnen leren. Ik ben trots op mijzelf dat ik Nederlands heb geleerd. Ik ben blij omdat ik beter praat, zelfstandiger ben, andere cursussen kan volgen, naar Babelonië kan gaan.] **Faouzia**]

TOEN IK NET IN LOKEREN WOONDE, heb ik twee jaar avondschool Nederlands gevolgd en omdat ik nog geen kinderen had, heb ik 7 jaar gewerkt, voornamelijk in de aardbeienpluk, als seizoensarbeidster. Nu zou ik wel opnieuw willen werken, enkele dagen per week, terwijl de kinderen op school zijn. Niet meer in serres, maar graag iets met textiel, mijn vroegere studie. Maar ik weet niet of ik het fysiek wel zou aankunnen, naast het huishouden en de zorg voor de kinderen. Het is ook niet makkelijk omdat mijn Nederlands niet goed is. Eigenlijk wil ik ook mijn eigen geld verdienen. Ik vind het een tekortkoming dat ik dat niet doe. Mijn man helpt nu ook wel in huis, en mocht ik werken, ja, dan zou hij meer doen, meer moeten doen.] **Saadet**]

**OVER VRIENDEN, BUREN,
FAMILIE EN KENNISSEN**

de goede weg en het slechte pad

Een spreekwoord dat ze in Thailand heel vaak op school zeiden, om ons te waarschuwen, is: 'Goede vrienden brengen je op de goede weg, geven je voordelen; slechte vrienden brengen je op het slechte pad.'] Ning]

WAT ME NU HET MEEST BLIJ MAAKT, zijn de contacten met mijn kleinkinderen en met vrienden. Ik beleef veel plezier aan uitstappen met vrienden of oud-collega's. Ik blijf een beetje een buitenstaander, kijk en luister graag naar de anderen. De meeste vrienden zijn erg open, terwijl ik zelf eerder gesloten ben. Er heerst een ongedwongen sfeer in onze vrienden-groep. Er wordt veel gelachen en plezier gemaakt, maar er zijn ook ernstige momenten. Ik babbel wel als ik de mensen goed ken, maar niet in een grote groep. Mijn beste vriendin en ik, we verstaan elkaar zonder woorden.] Anne]

MIJN ZUS WOONT DICHTBIJ, we zien elkaar als we kunnen. Haar vertel ik het meeste, over zorgen die ik heb, bijvoorbeeld over één van de kinderen. Ze is erg belangrijk voor me. Ook mijn schoonfamilie, die hier woont, is belangrijk. Vriendinnen in Lokeren heb ik niet echt. Wel veel mensen die ik ken, van de Nederlandse les, van Babelonië. Als we elkaar tegenkomen, maken we een praatje, vragen we 'hoe is het?'.] Faouzia]

IK HEB HIER GEEN DICHTE VRIENDINNEN die ik alles kan vertellen. Maar eigenlijk doe ik dat ook niet graag. Ik denk dat dat aan mijn opvoeding ligt. Mijn mama was altijd zo'n sterke vrouw, en ik wou ook zo zijn. Ik ben wat gesloten. Mijn dochter heeft dat ook, maar ik zeg haar altijd dat het goed is om te vertellen, bijvoorbeeld wat er op school is gebeurd. Weet je waarom ik het niet nodig heb om mijn problemen,

mijn diepe gevoelens aan iemand te vertellen? Omdat ik bid. Hier in Lokeren heb ik contact met de andere Tsjetsjeense mensen. Ik ken 4 of 5 Belgische vrouwen hier. Ze zijn openhartig en niet racistisch, dat voel je. Er is ook een Belgische vrouw die onze kinderen helpt met het huiswerk. Ze doet alles wat ze kan voor ons. Ze is echt als familie. Ik ben haar heel dankbaar.] Dali]

IK HEB EEN VRIENDIN DIE VEEL ERVARING IN HET LEVEN HEEFT, haar kan ik vertrouwen en veel vertellen over mijn leven. In ons appartement woont een oudere Belgische vrouw. Ik zag haar eens beneden. Ze had moeite om de zware boodschappen te dragen, want ze had iets aan haar been. Ik zei: 'Als je boodschappen nodig hebt, laat het mij weten, dan doe ik ze voor je!' Voor mij voelt ze als mijn moeder, als ze hulp nodig heeft, dan ga ik haar helpen. Zo hebben we elkaar beter leren kennen. Ze heeft haar leven aan me verteld, en we praten over godsdienst. Ze heeft ook al met mijn moeder gepraat via internet. En ze heeft ons uitgenodigd voor kerstmis.] Fatima]

WAT IK ECHT BELANGRIJK VIND, IS DE FAMILIESFEER, mijn man, kinderen, vader, broer en zus. Ik heb echt bewondering voor allochtone mensen. Hun families hangen zo samen, ze vieren allemaal samen feest. Ik vind het belangrijk dat we af en toe kunnen samen zijn met de familie. Ook mijn vader bezoek ik zo vaak mogelijk. Mijn broer, zus en ik lopen

elkaars deur niet plat, maar we bellen elkaar wel vaak en we weten dat we op elkaar kunnen rekenen. Ik hoop dat mijn kinderen, ook nu ze volwassen zijn, weten dat ze bij ons terecht kunnen als er problemen zijn, zeker emotionele problemen. Dat we er altijd voor hen zijn.] Yvonne]

DE TIJD DAT IK IN HET REISBUREAU WERKTE, was erg bijzonder. Ik heb zoveel dingen meegemaakt, ik kon naar zoveel plaatsen reizen en ik had een vrij leven. Ik had ook een vriendengroep, mannen en vrouwen, waar ik geregeld mee weg ging. We hebben samen veel gefeest. Als we afspraken deden we dat altijd zonder partners. We hadden ook persoonlijke gesprekken, over onze relaties en gaven elkaar advies. Toen ik trouwde, hadden zij ook een gezin en gingen we niet meer samen weg. Ik kan die vrienden en onze speciale avonden hard missen!] Ria Cahyani]

IK HEB ENKELE VRIENDEN, (oud)klasgenoten van de les Nederlands. Soms doen we een activiteit samen. Helaas is onze gemeenschappelijke taal Nederlands en spreken we het allemaal maar een beetje. Nu lukt het al om elkaar ook beter te begrijpen met weinig woorden, maar in het begin was dat bijna onmogelijk. Ik mis vrienden met wie ik goed kan praten, in het Engels of Japans. Ik heb op zoveel plaatsen gewoond, ik ontmoette mensen op school of op het werk, ik leerde altijd nieuwe mensen kennen. Nu is het anders, moeilijker.] Mariko]

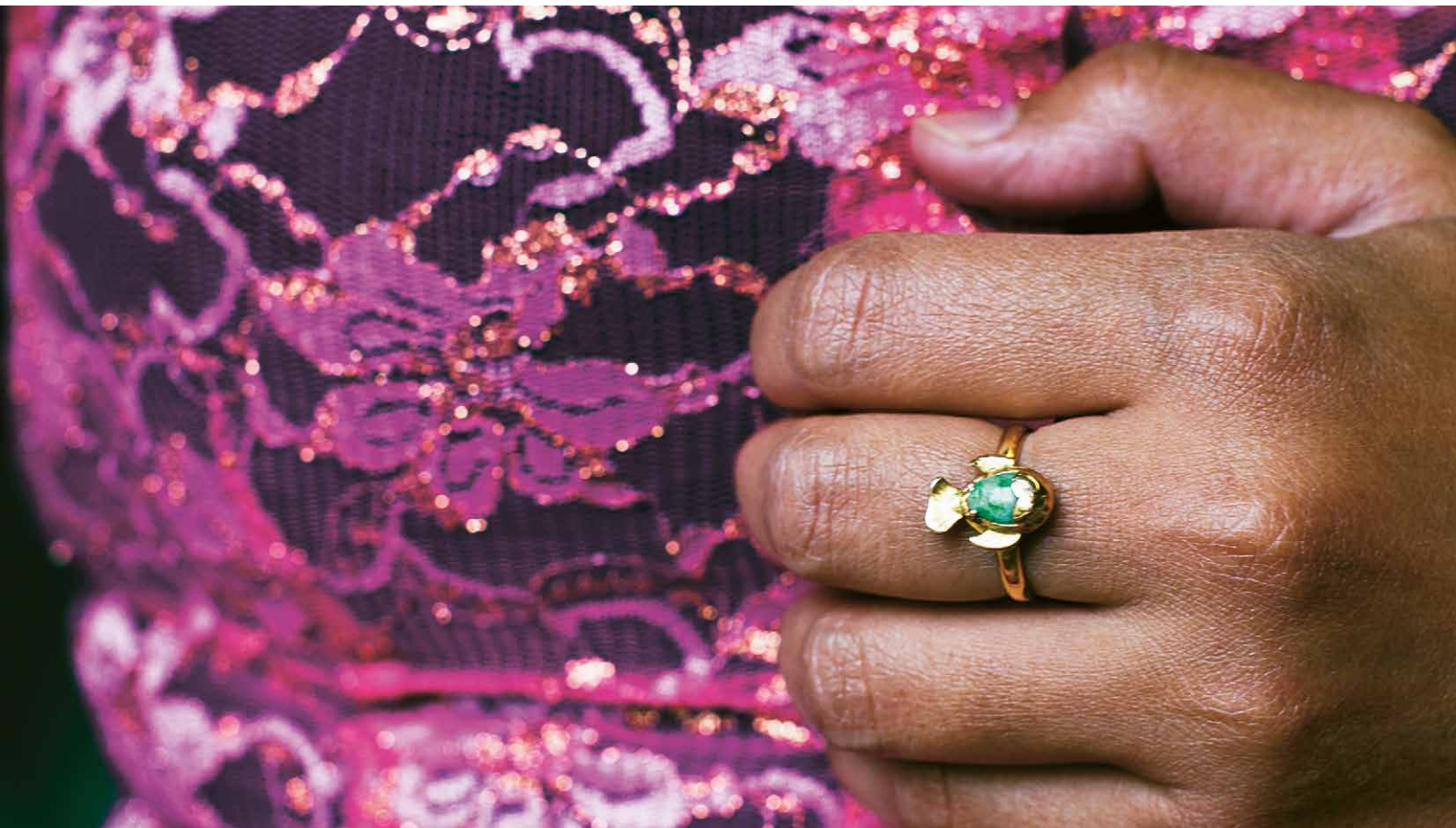
WE HEBBEN TURKSE, MAROKKAANSE EN BELGISCHE BUREN. We springen af en toe binnen bij de Turkse buren. Met de andere buren komen we ook goed overeen, maar bij de Belgische gaan we niet zomaar langs. Dat is toch geen gewoonte bij jullie, hé. En ik merk ook dat zij wat afstand houden. Maar toen ze een kindje kregen, zat er een kaartje in de brievenbus en dan ben ik op bezoek gegaan. Bij speciale gelegenheden zien we elkaar. Toen het Suikerfeest was, heb ik wel eens gebak gebracht.] Saadet]

OVERDAG BEN IK VEEL ALLEEN THUIS. Dan vind ik het wel jammer dat mijn moeder zo ver woont. We bellen wel even, maar dat is niet hetzelfde. Enkele keren per week ga ik langs bij mijn schoonmoeder. Dat ik weinig mensen ken in Lokeren, c'est comme ça. Ik vind het ook fijn om af en toe alleen te zijn.] Saïda]

ENKELE JAREN GELEDEN NAM IK DEEL AAN EEN LOOPCURSUS. De bedoeling was om in twaalf weken vijf kilometer te kunnen joggen. Het was een heel gezellige en prettige sfeer. Maar we moesten af en toe op onze tanden bijten, er waren lastige momenten. Omdat de groepsleden elkaar steunden, zijn we (bijna) allemaal geslaagd in de looptest op het einde. Joggen doe ik niet meer, maar de vriendschap bleef bestaan, ook al blijft het meestal beperkt tot een korte babbel.] Yvonne]

IK BEN VERDRIETIG ALS IK ALLEEN BEN. Dat gebeurt nu meer, omdat mijn kleindochter, die bij me is opgegroeid, net alleen is gaan wonen. Maar ik heb ook veel te doen, zoals op bezoek gaan bij mijn zieke moeder en met haar naar de kinesist gaan. Of vrienden of buren die op bezoek komen. Er is een Poolse buurvrouw die af en toe op bezoek komt, en ook een Turkse. En de familie van mijn man woont ook in de buurt. In de hal van het appartement werd ik door enkele mensen aangesproken. Ze hadden mij gezien in het filmpje over Babelonië op TV Oost. Een Belgische vrouw vroeg: 'Mag ik ook naar daar komen?' Dat vond ik fijn!] Libusé]

OVER ONS THUIS VOELEN

de aarde en de hemel

We hebben een spreekwoord in het Indonesisch: 'Daar waar je op de aarde stapt, daar ben je verbonden met de hemel.' Het wil zeggen dat ook al kom ik van Bali, ik woon nu in België en hier moet ik respect hebben en werken en een leven opbouwen. En niet voortdurend denken en doen zoals in Bali. Dat is heel belangrijk voor mij en mijn broer omdat we allebei niet meer in Bali wonen.] [Ria Cahyani](#)]

Oost West...

IK BEN GEBOREN TE SENDAI, IN JAPAN, de stad van mijn moeder, maar ik groeide 6 jaar op in Yokohama, een grote stad in Japan. Later woonden we 4 jaar in Beijing, in China, 2 jaar terug in Yokohama, en dan van mijn 13 tot 18 jaar in Manilla, op de Filipijnen. Daarna studeerde ik in Japan en werkte er even in de business. Nadien trok ik naar Sydney, Australië en later naar Oostenrijk en Rotterdam, waar ik verder studeerde. Ik werkte 2 jaar in Nepal, waar ik ook mijn Belgische man leerde kennen, en toen trouwden we en verhuisde ik met hem naar Lokeren.] [Mariko](#)]

NA VIJFENTWINTIG JAAR KWAM IK IN EEN ANDERE WERELD TERECHT. Het is zoals van hier naar Mars, hé. De taal, de grote stad (Brussel) waar mensen altijd maar in beweging zijn, altijd maar onderweg, heel snel. Ik voelde me als een pasgeboren baby. Alles was nieuw en moeilijk, maar ondertussen had ik ook een gezin om voor te zorgen. Ik miste mijn moeder, mijn familie, alles. In het begin heb ik heel veel gedacht: 'Was ik maar niet gekomen. Ik was nog beter daar gebleven.' Dat gevoel is veranderd toen we in Lokeren kwamen wonen. Ik kon toch niet blijven huilen: 'Was ik maar bij mijn familie!'. Mijn kinderen mochten me zo niet zien!] [Dali](#)]

...‘thuis’ best

IK BEN GEBOREN IN TSJETSJENIË en heb er tot mijn 25 jaar gewoond. Toen was ik al getrouwd en hadden we 2 kinderen. Het was oorlog, het huis van mijn schoonmoeder was gebombardeerd. We wilden naar een veilige plek, waarheen wisten we niet. Zeker niet naar Rusland, want Russen beschouwen de mensen van de Kaukasus als mensen met een ‘zwarte’ nationaliteit, als terroristen. We betaalden mensen om onze vlucht te regelen. We vluchtten met een auto. Het was geen simpele tocht, we kwamen onderweg veel moeilijkheden tegen, ons lot lag in handen van de chauffeur. Hij bracht ons naar Brussel en zei: ‘Jullie moeten naar het commissariaat’. We zaten drie maanden in een gesloten vluchtelingencentrum. Toen kwam de directeur ons feliciteren omdat we positief nieuws, een verblijfsvergunning, hadden gekregen. Blijkbaar waren we de eerste.] Dali]

MIJN MAN WAS MET POLITIEK BEZIG IN TSJECHIË, waardoor het moeilijk werd om daar te blijven. Zo zijn we 12 jaar geleden van Praag naar hier verhuisd. We hebben asiel aanvraagd in Brussel, en we konden dan in Lokeren komen wonen. Ik vond het hier een mooie stad en de broers van mijn man woonden hier al. In het begin was het moeilijk om in België te wonen. Ik moest er zo hard aan wennen dat we nu hier zouden blijven. En ik kon de taal niet. De burens hebben ons veel geholpen en ik vond de mensen hier echt vriendelijk.] Libusé]

IK HEB DE DUBBELE NATIONALITEIT NU, maar ik voel me Tsjetsjeen. Ik voel me een bezoeker hier. Ik zal altijd een vreemde, een tweede soort mens zijn. Je kan je eigen land niet vergeten, je traditie. En aan de andere kant wordt dat hier wel verwacht, dat je je aanpast aan de regels hier. Ik hou van mijn religie en van mijn hoofddoek. Maar de realiteit is sterker. Er wordt voor mij beslist dat ik mijn hoofddoek op bepaalde plaatsen, voornamelijk in de meeste jobs, niet kan dragen. Ik doe er toch niemand kwaad mee?] Dali]

VROEGER WAS ONZE BUURT EEN ARBEIDERSBUURT, en kende iedereen iedereen. De mensen wisten dat ze bij ons terecht konden. Toen mijn man en ik net getrouwd waren, verhuurden we een citéhuisje op ons hof aan een Spaanse arbeider, hij was als familie voor ons. Ik herinner me ook nog dat later zijn vrouw en kinderen kwamen, en dat ze dan ’s avonds bij ons kwamen eten. Ze hadden alleen hun kleren in een laken mee. Nu is er minder contact, maar ja, de burens kennen mij ook. Ze noemen mij ook ‘Oma Mariette’, dat komt door mijn kleinkinderen. Vroeger was er een grote weide naast ons huis. Nu is dat volgebouwd en wonen er vooral Turkse en Marokkaanse gezinnen. De burens komen makkelijk iets vragen. Echt goed contact heb ik niet met mijn burens, aan de overburens zou ik wel iets kunnen vragen als er iets is. Ik zie wel elke dag één van mijn kinderen.] Mariette]

ELKE DAG HERINNER IK ME ZOVEEL DINGEN, EN MIS IK ZE OOK VAAK. De geur van de mensen in Venezuela, de muziek, maar evengoed de problemen die ik zie op de televisie. Ik ben hier en ik ben helemaal niet ongelukkig. Maar je moet veel dingen opgeven als je ergens anders woont. Mijn broer woont nog steeds in Venezuela, hij is getrouwd en heeft twee kinderen. Hij is gelukkig daar, ondanks de moeilijkheden, de armoede, en vele andere mensen zijn dat ook. Door al mijn ervaringen kijk ik er anders naar, maar misschien is het leven in Venezuela echt niet zo slecht. Waarom droomde ik er altijd van om weg te gaan? Ik heb mijn gezin hier, maar toch is het moeilijk dat, hoe zeg je dat, mijn wortels zijn afgesneden en dat ik zo weinig contact heb met mijn familie.] **Corania**]

IK DENK DAT IK ALTIJD IN LOKEREN ZAL BLIJVEN WONEN. Ik zie het ook bij mijn schoonouders. Waarom zouden ze teruggaan naar Marokko als hun kinderen en kleinkinderen hier wonen? Waar zou ik anders moeten wonen dan in de buurt van mijn kinderen? Ik heb een goed contact met de burens. Hulp vragen, dat ga ik niet doen. Wat ik doe als ik een ei te kort heb? We hebben kippen!] **anoniem**]

OP 23 JAAR BEN IK GETROUWD EN KWAM IK NAAR LOKEREN WONEN. Mijn man woonde hier al. Tussen mij en mijn man ging het goed, maar ik kende de buurt niet, ik kende de taal niet. In Turkije kende ik alles, voelde ik me thuis en daarom ook vrijer. Samen met mijn man ging ik veel op fami-

liebezoek, maar verder was het moeilijk om samen activiteiten te doen. Als jong Turks koppel, kan je bijvoorbeeld niet samen op café. Sommige dingen vond ik hier wel erg vreemd in het begin, zoals het voetpad en het fietspad. In die tijd hadden we dat nog niet in Turkije, je liep gewoon waar je wou. Dat was wennen in het begin! Of hoe vooral jonge mensen erbij lopen, dat vond ik eerst vreemd. Nu ben ik dat allemaal zo gewend. Ik voel me echt thuis hier, ik woon er ook al zo jaar.] **Saadet**]

TOEN WE NET IN LOKEREN KWAMEN WONEN, was ik onzeker omdat ik niet wist hoe dat gaat als je ergens als nieuwe bewoner komt wonen. In Indonesië ga je bij elk huis bellen of kloppen en stel je je voor. Maar hoe doe je dat in België? Dat wist ik niet. Goed dat er dan een buurvrouw bij ons langs kwam, om ons welkom te heten. Nu ken ik alle burens, mijn schoonouders wonen hier ook. Als ik mensen ken, vind ik het ook niet zo erg als ik woorden verkeerd zeg.] **Ria Cahyani**]

IK VOEL ME THUIS IN BELGIË, IN MOERBEKE, HET PAST BIJ MIJ. Ik wil niet bezig zijn met andermans zaken, en ik hou van de vrijheid om te delen en te doen wat ik wil en van de rust en de vredige sfeer. Mijn schoonzus en schoonmoeder wonen dichtbij. Ik heb een goed contact met de buurvrouw. Zij brengt soms ook cadeautjes voor mijn zoon en ze organiseert wandeltochten voor de burens. Samen met mijn man ga ik elke week salsa dansen. Dat is erg fijn!] **Ning**]

OVER LOKEREN

van heiende en verre

Ik voel me thuis in Lokeren. Vroeger woonden we in de Kerkstraat. Ik vond het daar veel te druk, te veel passage, te veel lawaai met de Lokerse feesten, weinig parkeerplaats. Nu wonen we in Heiende, het is er rustig, daar hou ik meer van.] Saïda]

IK VIND HET FIJN DAT LOKEREN RUSTIGER IS DAN DE GROTERE STEDEN, daar hou ik van. Maar het is wel jammer dat er niet zoveel te doen is. Als we gaan eten, of naar de cinema, dan moeten we ergens anders heen. In onze wijk is er een speeltuintje en in de zomer gaan de kinderen daar spelen. Dan praat ik met de ouders van de andere kinderen, dat is wel gezellig. Het zou nog leuker zijn als ik beter Nederlands kan praten. Nu voel ik me soms wel alleen omdat ik niet alles kan verstaan of vertellen. Maar meestal gaan we verder weg, naar een grotere speeltuin buiten Lokeren bijvoorbeeld.] Saadet]

IK VOEL ME GOED IN LOKEREN, HET VOELT ALS MIJN EIGEN STAD. Alles is dichtbij, hier in het centrum. Ik kan makkelijk overal heen, en ook andere steden zijn niet ver. Het water en de boten in het centrum van Lokeren vind ik romantisch. En soms komt er in onze straat een koets voorbij met paarden, daar hou ik van.] Dali]

LOKEREN IS STILLER DAN DE GROTERE STEDEN IN BELGIË en voorlopig vind ik dat goed. We wonen in een goede straat, met mijn schoonouders, schoonzus en schoonbroer vlakbij. Alleen jammer dat die kinderopvang maar niet lukt voor ons! De leukste plaats van Lokeren vinden wij het Bospark. Het is leuk om er met de kinderen heen te gaan en brood aan de eendjes te geven. Dat is toch niet verboden, hé? Anders mag je dat niet in dat boekje zetten!] Ria Cahyani]

IK KEN LOKEREN GOED, IK VOEL ME HIER THUIS. Ik heb hier mijn contacten, mijn vrienden, we gaan vaak naar het cultureel centrum. Dat er water is in onze stad, vind ik heel mooi, ik hou van de Durme. We gaan vaak wandelen of fietsen. Het Molsbroek is mijn favoriete plek in Lokeren! Natuurlijk vind ik dat er dingen beter kunnen aan het beleid in Lokeren, meer sociale projecten zoals een sociaal restaurant. Soms ben ik ook erg blij als drukingsgroepen zoals vzw Durme belangrijke beslissingen voor de natuur en het milieu kunnen beïnvloeden.] [Paule](#)]

IK HEB NOOIT ERGENS ANDERS GEWOOND DAN IN LOKEREN, dus vergelijken kan ik niet. Het is hier goed, al mis ik een cinema en meer opleidingen. Het Bospark is toch een speciale plek voor me. Ik ging er zelf als kind de dieren voederen en naar het speeltuintje. We hebben er onze trouwfoto's genomen en later ging ik er met mijn kinderen naar toe.] [Yvonne](#)]

IK GA GRAAG NAAR DE STAD, MAAR KOM OOK GRAAG TERUG. Ja, Gent bedoel ik, want Lokeren dat is toch meer een groot dorp, hé. Veel mensen zijn bang en durven 's avonds niet meer buiten komen. Dan denk ik: 'Waar zijn we mee bezig?' Ik ben niet bang om 's avonds met mijn fiets in Lokeren te rijden, zelfs niet om 22u, 23u. Ik ken mensen die heel negatief zijn over vreemdelingen. Ze hebben moeilijke burens en ze zien in geen enkele vreemdeling iets goed.

Moesten zij zich openstellen om iemand beter te leren kennen, zouden ze wel respect krijgen. Dat is ook raar, van de vrouwen die ik beter leer kennen, zie ik op den duur ook niet meer dat ze een hoofddoek aan hebben. Ze zijn zo vertrouwd geworden.] [Mariette](#)]

DE LEUKSTE PLEK IN LOKEREN IS VOOR MIJ DE BIBLIOTHEEK! Ik hou van de sfeer daar en ze hebben een gezellige kinderhoek waar mijn dochter graag is om kinderboekjes te lezen en te kiezen. Zelf ontleen ik meestal films. Mensen zeggen dat het goed zou zijn om een Nederlands boek te lezen, dat ik meer zou begrijpen dan ik denk, maar ik heb het nog niet gedaan. Ik heb altijd in grote steden gewoond, Lokeren voelt niet echt als een stad. Soms voel ik me wel een beetje een "rariteit" in Lokeren; niet alle mensen zijn het gewend om een Japanse vrouw te zien. Dat is in grote steden anders.] [Mariko](#)]

OVER BABELONIË

bonen en zeehonden

Babbelonië dat is net zoals de zeehonden,
we vormen een kolonie.] Saïda]

Babbelonië is meer dan een praatgroep,
er is een voelbare vriendschapsband,
als een boon die we hebben voor elkaar.

**Af en toe is er iemand die door mijn
hoofd schiet: 'Hoe zou het nog met
haar zijn?'** Ook al hebben we elkaar maar
enkele keren gesproken, we worden toch
bijzonder voor elkaar.] Anne]

babbelonië

IEDEREEN IS ZO VRIENDELIJK en iedereen komt ook omdat ze echt wil komen, dat is zo leuk. De eerste keer dat ik kwam, was heel bijzonder, ik voelde me heel welkom en was ook blij dat er zoveel Belgische vrouwen waren. Ik vind het leuk om altijd nieuwe mensen te leren kennen en ik hou van verschillende culturen.] Ning]

IK HOORDE IN DE TURKSE MOSKEE OVER BABBELONIË. Ik ben een tijdje naar Babbelonië gegaan. Ik had gedacht dat mijn Nederlands vooruit zou gaan, maar ik vond dat dat niet zo was. Ik weet niet goed waarom. Ja, misschien is het beter om nog les te volgen. Maar ik weet eigenlijk niet waar ik les kan volgen, waar ik dat moet gaan vragen. Toen ik naar Babbelonië ging, voelde ik me gelukkig. Het was fijn om met andere mensen te spreken, maar ik vond het ook moeilijk dat ik niet alles verstond. Ik vind het ook belangrijk dat ik verbeterd word, dat als ik iets fout zeg, ik ook leer hoe het wel moet zijn.] Saadet]

IK HAD MIJ VOORGENOMEN om maar om de 2 weken naar Babbelonië te komen. Maar meestal kom ik toch elke week. Hoe vaker ik kom, hoe liever ik kom. Ik ben niet zo'n makkelijke prater en ik ben daarom blij dat er telkens een thema aan bod komt. Samen koken of wandelen, dat is toch echt bijzonder. Of hoe iemand vol liefde en overgave boodschappen voor ons heeft gedaan en ons een gerecht aanleert.] Anne]

BABELONIË DOET IEDEREEN GROEIEN. We leren van elkaar, elkaars cultuur, we leren elkaar begrijpen en aanvoelen. Ik leer even goed, zoals dat wat voor mij evident is, dat niet per se voor andere vrouwen is, omdat ze bijvoorbeeld bijna niet naar school geweest zijn. Dan leer ik daar begrip voor te hebben. Ik vind het gezellig om samen dingen te doen, koken, wandelen, spelen, lachen...] Paule]

IK HOU VAN BLABLABLA OP ZIJN TIJD, EN DAT KAN IN BABBELONIË. Ik hou ook wel wat van roddelen, maar dat doen we er niet! Ik hou er van als we los met elkaar omgaan. Die keer dat jullie bij mij op bezoek kwamen, dat vond ik een heel leuke keer! Het was gezellig. Na Babbelonië ben ik eens heel lang blijven babbelen met Ning. We bleven maar samen stappen en wandelen. En Mariko is eens langs gekomen om te kijken naar de school van mijn kinderen. Zo'n contact, dat heb ik graag!] Ria Cahyani]

BABELONIË, DAT IS PERFECT, HÉ. Ja, echt leuk. Mijn dochter zegt: 'Ja mama praat altijd over Babbelonië, ik wil ook gaan.' Zoals de kinderen dan over school vertellen, zo vertel ik wat er in Babbelonië is gebeurd. Waarover we hebben gesproken, wat ik heb geleerd. Ik voel me thuis in Babbelonië, omdat alle vrouwen er zo goed zijn. Ik heb al tegen mijn man gezegd: 'Ik ga de vrouwen van Babbelonië eens allemaal bij ons thuis uitnodigen en dan Marokkaans koken.' Dat is een ideeetje, maar ik ga het op een dag echt doen!] Saïda]

HET VERSCHIL TUSSEN BABELONIË EN DE LES IS DE SFEER, die is opener, warmer, en in Babelonië is er meer communicatie. In de les moeten we meestal meer luisteren. Het leuke aan Babelonië is ook dat er Belgische vrouwen komen, zij spreken goed Nederlands, dat is toch een groot verschil. Voor mij is het voornamelijk een moment om Nederlands te oefenen. We keken eens samen naar de film “Pauline en Paulette”, dat vond ik wel fijn, omdat het zo typisch Belgisch is, of is het dan typisch Vlaams?] [Mariko](#)]

WAT IK ZO FIJN VIND AAN BABELONIË is dat je even alle zorgen, al het werk vergeet. Ik hou van Babelonië omdat we er veel samen lachen. Ik hou van grappige dingen zeggen en horen.] [Faouzia](#)]

DE SFEER IN BABELONIË IS WARM, OPEN EN GEZELLIG. Eigenlijk zijn we toch grotendeels dezelfde. We zijn er voor onze kinderen, we willen dat onze kinderen het beter hebben. Daarin lijken we heel gelijk. We zijn vrouwen onder elkaar. We verschillen wel van religie en andere zaken, maar dat lijkt dan bijzaak. Ik vind Babelonië heel verrijkend. De wereld gaat ook voor mij open.] [Mariette](#)]

VORIG JAAR ZIJN WE SAMEN NAAR DE STER GEGAAN, dat was echt vakantie! Heel gezellig. Dat doe ik met niemand anders. Ik heb met veel vrouwen een vlot en goed contact!] [Saïda](#)]

WE HEBBEN EENS EEN BABELONIË OVER BORSTEN EN BORSTKANKERONDERZOEK GESPROKEN. Ik had nog nooit zo open gesproken over gezondheid, borsten en hoe je ze kan verzorgen. Dat vond ik heel bijzonder.] [Corania](#)]

VIA EEN VRIENDIN LEERDE IK BABELONIË KENNEN. Het is goed om mensen te leren kennen, de conversatie is goed en het is boeiend om te leren hoe andere mensen denken. We hebben een keer over de verkiezingen gesproken, dat vond ik heel interessant. Of toen we gekookt hebben en ik nieuwe recepten leerde kennen, dat is goed voor mijn kinderen. Voor mij is Babelonië op de eerste plaats zo belangrijk omdat ik veel informatie krijg, veel nieuwe dingen leer. De gezelligheid komt op de tweede plaats.] [Fatima](#)]

BABELONIË WAS EEN UITDAGING VOOR MIJ, omdat ik nogal stil en verlegen ben. En je gaat natuurlijk om te praten. De thema's en de kaartjes maakten het gemakkelijker, maar soms vond ik dat ook te schools. Onze gesprekken gingen wat te vaak over hetzelfde, maar ik vond de sfeer altijd hartelijk. Er was eens een Mongoolse vrouw die vertelde over het leven in Mongolië, met foto's, dat vond ik heel interessant.] [Yvonne](#)]

Babelonië voor vrouwen in Lokeren

Wil je meer weten over babelonië in Lokeren, neem dan contact op met integratiedienst van de Stad Lokeren: Ellen Fierens, 09 340 94 28, integratiedienst@lokeren.be.

Babelonië overal in Vlaanderen!

Babelonië is er niet alleen in Lokeren, maar in verschillende Oost-Vlaamse gemeenten. Vrouwen én mannen kunnen ook in Aalst, Denderleeuw, Dendermonde, Destelbergen, Ronse en Wetteren mee aan de Babelonië-tafel schuiven. En in de toekomst wellicht ook op andere plaatsen.

Wil je er meer over weten? Neem dan een kijkje op www.odice.be of neem contact op met Ivo Delrue, ivo.delrue@odice.be, 09 267 66 40.

In Babelonië komen Nederlandstaligen en anderstaligen samen, en praten we in groepjes.

Onze gesprekken gaan over alledaagse dingen, kinderen en ouderen, feesten, werk, ziekte en gezondheid... We doen ook allerlei dingen samen: een wandeling maken, koken, we gaan naar een buurtfeest, bezoeken een organisatie...

Babelonië is gratis. Je kiest of je elke week komt, of soms. Tijdens de schoolvakanties is er geen Babelonië. Inschrijven hoeft niet.

**Kom eens langs!
't Is gezellig en interessant!**

Lokerse vrouwen praten openhartig. Een boekje vol.

Ze kwamen van heinde en verre, en ontmoetten elkaar in Babbelonië.

Ze vertellen over hun leven, gevoelens, gedachten, geloof, interesses, taal, ...

Dit boekje is een uitnodiging om hen te leren kennen, om je te laten raken door hun kracht, humor en warmte. Soms vreemd, vaak zo herkenbaar.

Lokeren
Fel Naturel

odice

oost-vlaanderen
Samenlevings
opbouw

Vormingplus
Waas-en-Dender

**bonte rokken
van
dezelfde lakens**

Lokerse vrouwen vertellen
over hun leven

babelonië